

Uyum Yönetimi Tedarikçi Stratejik Güvenlik
Memnuniyet Gönüllülük Veri Bütünlüğü STK Eğitim Organizasyonel Gelişim
İş Sağlığı Hissedar İş Sağlığı ve İş Güvenliği STK İnovasyon Dinamik
Performans Risk Yönetimi Entegre Yönetim Performans
Kurumsal Vatandaş Çalışan Gelişimi Bilgi Teknolojileri Güvenliği
Paydaşlar Ölçme ve Yönetme İşyeri Kültürü Geri Kazanım
Müşteri Memnuniyeti İş Sağlığı Spor
Etik İtibar & Algı İşyeri Kültürü
Müşteri Memnuniyeti
Entegre Yönetim STK
Gönüllülük Uyum Yönetimi
Sosyal Medya
Risk Yönetimi
Etik Sürdürülebilirlik
Varlık Bütünlüğü
Emisyon Dinamik
İş Sağlığı ve İş Güvenliği
Yerel Halk
Güvenlik Sistemleri
Geri Kazanım İtibar & Algı
ArGe STK
Bütünlük
Yönetişim STK
Enerji Emniyet
Atık Kültür Sanat
Organizasyonel Gelişim
Erişebilirlik
Dinamik Hissedar
Ölçme ve Yönetme

İÇİNDEKİLER

01	Rapor Hakkında
02	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
04	Genel Müdür'ün Mesajı
06	Rakamlarla Tüpraş
14	Enerjinin Geleceği
24	İş Devamlılığı
26	İşyeri Kültürü
32	İş Sağlığı ve Güvenliği
34	Enerji ve İklim
38	Çevre Yönetimi
42	Ekonomik Etki Alanı
44	Toplumsal Gelişim
52	Sürdürülebilirlik Yönetimi
58	Performans Verileri
62	GRI G4 İçerik İndeksi
66	İletişim

RAPOR HAKKINDA

Tüpraş, sürdürülebilir katma değer yaratmak amacıyla yürüttüğü uygulamalardan biri olan ve 2008 yılından bu yana sürdürdüğü kurumsal sorumluluk raporlama uygulamasıyla başta çalışanları, yatırımcıları, müşterileri, tedarikçi ve iş ortakları, sendikalar, medya ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere tüm paydaşlarına en güncel ve bütüncül bilgiyi sunmayı amaçlamaktadır. Bu yıl yedincisi yayınlanan kurumsal sorumluluk raporuyla Tüpraş, faaliyetlerinin sosyal, ekonomik ve çevresel bilançosunu, yönetsel yaklaşımlarını, performans sonuçlarını ve hedeflerini şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda bir kez daha paydaşlarıyla paylaşmaktadır.

Tüpraş Kurumsal Sorumluluk Raporu, bir önceki yılda olduğu gibi bu yıl da Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative-GRI) tarafından yayınlanan en güncel uygulama seçeneği olan GRI G4 raporlama standardına uygun olarak hazırlanmış ve raporda yer alan tüm bilgiler "temel" uygunluk seçeneği gerekliliklerine uyumlu olarak açıklanmıştır. Performans bildirimleri yapılırken temel olarak GRI G4 göstergeleri kullanılmakla birlikte, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Raporu gereklilikleri de göz önünde bulundurulmuş, kapsamlı bir analiz için sektör genelinde kabul görmüş performans değerlendirme kriterlerinden de yararlanılmıştır.

Tüpraş 2015 Kurumsal Sorumluluk Raporu'nda yer alan bilgiler, 1 Ocak-31 Aralık 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen performans kapsamaktadır. Bununla birlikte, okuyucuya performans kıyaslama olanağı sunmak için geçmiş raporlama dönemine ait veriler de paylaşılmıştır.

Raporlamanın kapsamı, Tüpraş'ın rafinaj faaliyetleri ile sınırlı olup, bu rapor rafineri işletmelerinin faaliyet ve performans sonuçlarını yansıtmaktadır. Öte yandan, rapor dahilinde gerekli durumlarda tedarikçi ve iş ortakları gibi çeşitli paydaş gruplarına yönelik bilgilere ve kurum bütünlüğünü yansıtmak adına Tüpraş'ın bağlı ortaklıkları Opet Petrolcülük A.Ş. ve Ditaş'a ait genel tanıtıcı bilgilere yer verilmiştir. Takip edilen finansal raporlama ilkeleri gereği, bağlı ortaklıkların yalnızca finansal verileri Tüpraş performans rakamlarına dahil edilmiştir.

Tüpraş, gelecek kurumsal sorumluluk raporlama çalışmalarını da aynı rehber metodolojiyi takip ederek yıllık planda gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Geçmiş dönemlere ait kurumsal sorumluluk raporlarına ve Tüpraş'ın kurumsal sorumluluk çalışmalarına www.tupras.com.tr adresinden erişebilirsiniz.

Saygılarımızla

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Küresel ekonomik faaliyetlerde yavaşlama ve kırılmalıkların sürdüğü, gelişmiş ülkelerde sınırlı toparlanmaya rağmen gelişmekte olan ülkeler gurubu büyüme hızında önemli bir yavaşlamanın ve gerek ekonomik gerekse siyasal önemli dalgalanmaların yaşandığı bir yılı daha geride bıraktık. 2015 yılında dünya ekonomisindeki büyüme % 4,3'ten % 3,1'e gerilemiş, küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmaların etkileri Türkiye ekonomisinde de gözlenmiştir.

2015 yılına 55 Dolar/varil düzeyinde başlayan ham petrol fiyatı yılsonuna doğru 36 Dolar/varil düzeyine kadar gerilemiş, düşük hampetrol fiyatlarının talebi desteklemesiyle 2014 yılında 92,8 milyon varil/gün olan dünya petrol tüketimi, 2015 yılında 94,4 Milyon varil/gün düzeyine yükselmiştir.

Orta vadeli stratejimizin odak noktası olan en önemli yatırımımız Fuel Oil Dönüşüm Tesisinin devreye girmesinin ve yüksek marj ortamının etkisiyle 2015 yılında tam kapasite kullanımına ulaşılmış, dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı sayesinde beyaz ürün verimi artmış ve 27,3 milyon ton ürün üretilmiştir. Tüpraş, 2014 yılına kıyasla 4,4 milyon ton daha fazla orta distilat ithalatı ve 1 milyon ton daha fazla benzin ihracatı gerçekleştirerek ülkemizin cari açığının düşürülmesine katkı sağlamıştır. Dönem içerisinde Türkiye akaryakıt tüketimi % 13,7 artarken, Tüpraş yurtiçi satışları bu büyümenin de üzerinde (% 31,9 oranında) artarak 22,25 milyon ton düzeyine ulaşmıştır. Toplam ürün satışlarının % 29,5 artışla 28,7 milyon ton olarak gerçekleştiği 2015 yılında 36,9 Milyar TL ciro elde edilmiştir.

Gerekli teknolojik yetkinliğe ulaşmak amacıyla Tüpraş, ArGe çalışmalarına hız kazandırarak devam etmektedir. ArGe Merkezi'nin 2010 yılında kurulmasının ardından yaklaşık 160 Milyon TL'lik ArGe

harcaması yapılmış, 2014 yılında gerçekleştirilen 31,6 Milyon TL harcama ile Tüpraş, 2015 yılında açıklanan ülke ArGe sıralamasında 18. olmuştur. 2015 yılında yapılan ArGe harcaması ise 36 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Öte yandan, iklim değişikliği ile mücadele çerçevesinde üretim süreçlerinin çevresel etkilerini düşürmek amacıyla, dünyada enerji tasarrufuna yönelik olarak uygulanan ileri teknoloji ve programlar takip edilmekte ve enerji verimliliği çalışmalarına öncelik verilmektedir. Bu kapsamda 2015 yılında hayata geçirilen projelerle önemli miktarlarda enerji ve sera gazı emisyonu tasarrufu sağlanmıştır.

Tüpraş, temel önceliklerinden biri olan iş sağlığı ve güvenliği konusunda da performansını iyileştirmeye yönelik çalışmalarına devam etmektedir. Şirket içi ve uluslararası risk değerlendirme sistematiği ve çalışma prosedürü takip edilerek iş sağlığı ve güvenliği sürekli olarak iyileştirilmektedir. Bu çalışmalar kapsamında raporlama döneminde başlatılan Haftalık Kaza Paylaşımları uygulamasıyla İSG konusuna yönelik iletişim güçlendirilmektedir.

Paydaşlarına karşı sorumluluklarının bilinciyle hareket eden Tüpraş, ekonomik, sosyal ve çevresel performansını her geçen gün daha ileriye taşımakta, ülkemiz için sürdürülebilir değer üretmeye devam etmektedir. Elde ettiğimiz başarıda katkısı bulunan çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımıza, müşterilerimize, yatırımcı ve pay sahiplerine değerli destekleri için teşekkür eder, tüm paydaşlarımıza saygılarımızı sunarız.

Ömer M. Koç
Yönetim Kurulu Başkanı

GENEL MÜDÜR'ÜN MESAJI

Gelişmiş ülkelerde büyüme konusunda sınırlı başarının sağlandığı, gelişmekte olan ülkelerde zayıf performansın sergilendiği bir yılı geride bıraktık. Gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik riskler, küresel olarak yaşanan ham petrol üretim ve stok artışı ile ortaya çıkan düşük fiyat ortamının desteğiyle ham petrol tüketimi yükselmiştir. Araç parkındaki büyüme ve düşük petrol fiyatının küresel ürün tüketimini desteklemesiyle artan benzin, jet yakıtı ve motorin fiyat oranlarının olumlu etkisiyle tüm dünyada rafineri karlılığı artmıştır. Tüpraş olarak, Akdeniz marjındaki iyileşme ve yıl içerisinde üretime başlayan Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin etkisiyle 2015 yılı toplam kapasite kullanımını % 27,6 artırarak tam kapasite kullanımına ulaştık. Dönem içerisinde, 27,3 Milyon Ton satılabilir ürün üretirken 28,7 Milyon Ton net satış gerçekleştirdik.

2015 yılında operasyonel ve finansal performansımızın yanı sıra kurumsal yönetim performansımızı da güçlendirdik. Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaya devam ettik. Bunun yanında, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne şirketlerin uygunluğunun temel göstergesi olan ve 2014 yılında 9,31 düzeyinde olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notumuzu, kurumsal yönetim konularında gerçekleştirdiğimiz olumlu gelişmeler neticesinde 2015 yılında 9,44 seviyesine yükselttik.

Sosyal, çevresel ve ekonomik olmak üzere tüm boyutlarıyla sürdürülebilir bir gelişim sağlamak, ülkemize değer katmak için çalışıyoruz. Bu hedef doğrultusunda, çevre performansımızı iyileştirme çalışmalarımız, yeni tedarik zinciri ve müşteri iletişimi uygulamalarımız, ArGe çalışmalarımız, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarımız, toplumsal gelişim projelerimiz ile sürdürülebilir bir iş modeli oluşturuyoruz. Raporlama döneminde de sürdürülebilirlik önceliklerimiz ışığında gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla başarılarımızı artırma çabamızı sürdürüyoruz.

Faaliyetlerimizi sürdürürken iklim değişikliğinin beraberinde getirdiği risklerin farkındalığıyla hareket ediyor, tüm operasyon ve üretim süreçlerimizin çevresel etkisini minimize eden, sürekli iyileştirmeye yönelik faaliyet ve yatırımlarımız ile çevre yükümlülüklerimiz konusunda sorumluluklarımızı yerine getiriyoruz. Raporlama döneminde, İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı doğrultusunda sera gazı emisyon hesaplama ve azaltım çalışmalarımızı sürdürdük. İyileştirme çalışmalarıyla enerji tüketimimizi ve emisyon miktarını düşürdük. Böylelikle 2008 yılından bu yana azalttığımız emisyon miktarı 2,0 Milyon ton CO₂ düzeyine ulaştı. Enerji tasarrufunda gösterdiğimiz ilerleme ve kazanımlar, her yıl olduğu gibi 2015 yılında da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen "SENVET" Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda kazanılan ödüller ile tescillendi.

ArGe projelerimizi rafinericilikte en yetkin teknolojileri geliştirerek sahaya uygulayan bir yetenekle, akaryakıt ürünlerinin niteliğini artırmak, çevresel etkisi daha düşük ürünler ve alternatif yakıt teknolojileri geliştirmek hedefimiz doğrultusunda yürütüyoruz. ArGe çalışmalarımız kapsamında raporlama döneminde, 10 TEYDEB onaylı proje, 2 HORIZON2020 etiketli proje ve 1 ARDEB 1003 onaylı proje yürütürken 11 ulusal, 8 uluslararası patent başvurusu gerçekleştirdik. Tüpraş ArGe Merkezimiz, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen Dördüncü Özel Sektör ArGe Merkezleri Zirvesi'nde sektörünün en iyi ArGe Merkezi olarak bir kez daha birincilik ödülüne layık görüldü.

Satın alma faaliyetlerimizde tercihimizi yerel tedarikçilerden yana kullanarak yerel ekonomiye katkı sağlamayı hedefliyoruz. Tedarikçi denetim uygulamalarımız ve verdiğimiz eğitimlerle tedarikçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine katkı sağlıyoruz. Raporlama döneminde, 196 tedarikçiye yönelik denetim faaliyeti gerçekleştiren 10.121 kişi*saat çevre eğitimi verdik.

Temel sürdürülebilirlik önceliklerimizden en önemlisi olan iş sağlığı ve güvenliği alanında performansımızı artırmak üzere uygulamalarımızı iyileştirmeye 2015 yılında da devam ettik. Süreçlerimizi, etkin risk değerlendirme ve sürekli öğrenme hedefi ile yönetirken çalışanlarımız ile kaza şiddet ve sıklık hedeflerimize dahil ettiğimiz müteahhit firma çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak için eğitimler vermeye sürdürdük. Bu kapsamda, 19.918 kişinin katılımıyla 104.091 kişi*saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi düzenledik.

Öte yandan, toplumsal gelişim projelerimizle, üretimimizi sürdürdüğümüz, içinde yaşadığımız toplumun refah düzeyinin yükselmesine, yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlıyoruz. Çalışanlarımızın da gönüllü katılım sağladığı projelerle eğitim, çevre, kültür-sanat, spor alanlarında toplum için katma değer üretmek üzere çalışıyoruz. Bu kapsamda, raporlama döneminde, bağış ve sponsorluk faaliyetlerine toplam 17,3 Milyon TL kaynak aktardık.

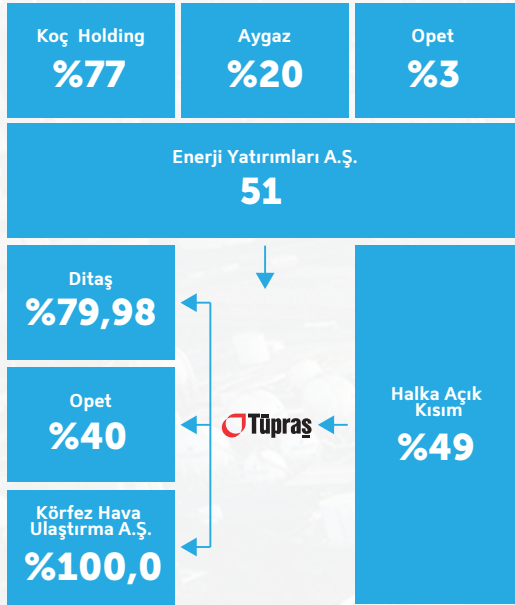
Türkiye'nin öncü ve lider rafinaj şirketi olmanın sorumluluğuyla, ülkenin sürdürülebilir gelişimine katkı sağlamaya devam ediyoruz. Bu yolda, yetenekleriyle çalışmalarımıza değer katan çalışanlarımıza, bizlere duydukları güven ve verdikleri destek için yüklenici ve tedarikçilerimize, iş ortaklarımıza, müşterilerimize, yatırımcılarımıza ve pay sahiplerine teşekkürlerimizi sunarız.

Saygılarımla

İbrahim Yelmenoğlu
Genel Müdür

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

ORTAKLIK YAPISI

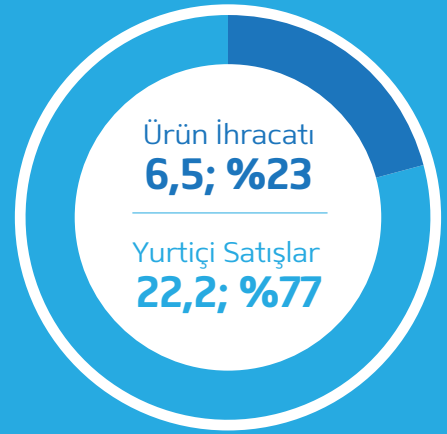
SERMAYE YAPISI

Grup	Hissedar Adı	Sermaye Tutarı (TL)	Türü	Hisse Adedi
A	Enerji Yatırımlar A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer Ortaklar (Halka Açık)	122.705.407,77	Nama	12.270.540.777
C	Özelleştirme İ. Bşk.	0,01	Nama	1
Toplam		250.419.200,00		25.041.920.000

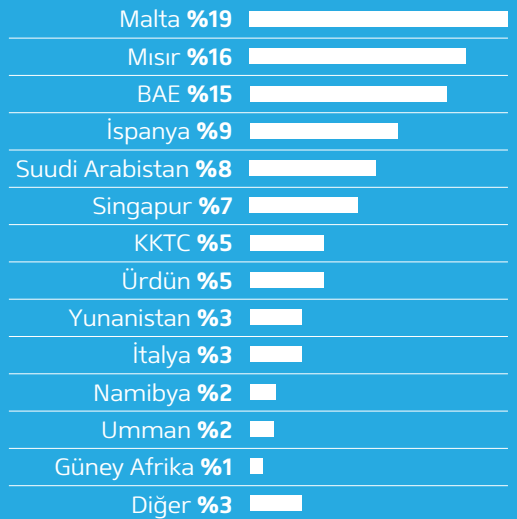
TOPLAM SATIŞ

(milyon ton-%)

ÜLKE BAZINDA İHRACAT

(%)

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ İLE SAĞLANAN TASARRUF (TL)

2011	3.053
2012	5.255
2013	2.841
2014	1.772
2015	1.031

TOPLAM SU GERİ KAZANIMI (MİLYON M³)

2011	11,16
2012	9,87
2013	11,02
2014	12,21
2015	17,22

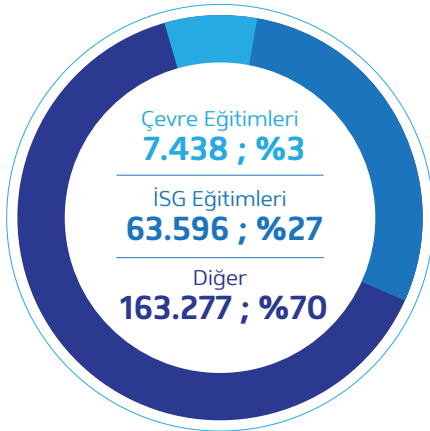
ÇEVRE YATIRIM VE İŞLETME HARCAMALARI (MİLYON TL)

2011	181
2012	212
2013	197
2014	179
2015	200

YEREL TEDARİK ORANI (%)

2011	52,48
2012	56,7
2013	59,05
2014	42,2
2015	72,09

TOPLAM EĞİTİM (KİŞİ*SAAT-%)

BAĞIŞ VE SPONSORLUKLAR (MİLYON TL)

2011	12,58
2012	16,07
2013	25,56
2014	8,9
2015	17,3

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

Tüpraş'ın %40 oranında hissedarı olduğu Opet, akaryakıt dağıtım sektöründe, perakende satışlar, ticari ve endüstriyel satışlar, depolama ve uluslararası ürün ticareti alanlarında faaliyet göstermektedir. Opet, 1,1 milyon m³ hacmindeki depolama kapasitesiyle Tüpraş için önemli bir lojistik avantaj sağlamaktadır.

OPET

2015 yılında akaryakıt dağıtım sektöründe pazar payını koruyarak ikincilik konumunu sağlamış Opet, yılı hem istasyon sayısını hem de satış miktarını artırarak tamamlamıştır. 2014 yılına göre satış hacmini %15 artırarak 2015 yılında 4,0 milyon m³ jet yakıtı satışı gerçekleştirmiştir.

1.400'ün üzerinde Opet ve Sunpet bayisiyle tüketiciye hizmet veren Opet, "Kusursuz Hizmet Anlayışı" ile sektörde tüketicinin ilk tercihi olmak üzere çalışmaktadır. Bu hedef doğrultusunda yapılan çalışmalar sonucunda 2015 yılında şirket, başarısını pek çok ödülle perçinlemiştir.

Paydaşlarına karşı yüksek sorumluluk anlayışı doğrultusunda hareket eden Opet,

sosyal sorumluluk projelerini de bu bilinçle geliştirmektedir. Bu doğrultuda, "Tarihe Saygı", "Yeşil Yol", "Örnek Köy", "Temiz Tuvalet" ve "Trafik Dedektifleri" gibi uzun soluklu başarılı projelere imza atmaktadır. Opet Petrolcülük A.Ş.'nin kurumsal sorumluluk performansına yönelik detaylı bilgiye www.opet.com.tr internet sitesinde yayınlanan kurumsal sosyal sorumluluk raporlarından ulaşabilirsiniz.

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

Tüpraş'ın %79,98 oranında hissedarı olduğu Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (Ditaş), 1974 yılında ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve uluslararası deniz taşımacılığında kullanmak üzere çeşitli tonaj ve evsafa deniz tankerleri satın almak, inşa ettirmek veya kiralamak amacıyla kurulmuş ve yıllar içinde faaliyet alanlarını genişletmiştir. Günümüzde Ditaş, armatörlük, brokerlik/gemi kiralama, kılavuzluk, romorkörcülük, denetim ve acentelik hizmetleri vermekte, Tüpraş'ın ihtiyaçları doğrultusunda ham petrol taşımacılığı, Tüpraş ve diğer tedarikçilerin ihtiyaçları doğrultusunda, petrol ürünü taşımacılığı yapmaktadır.

40 yılı aşkın deneyimiyle Tüpraş'a operasyon ve maliyet avantajı sağlayan Ditaş, 2015 yılında 6,6 milyon ton ham petrol ve 5,2 milyon ton petrol ürünü taşımacılığı yapmıştır. Ham petrol taşımalarının tamamını, petrol ürünü taşımalarının ise %44'ünü Tüpraş rafinerileri ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirmiştir.

Ditaş, merkez ofis ve gemiler için ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001-2004 Çevre Yönetim Sistemi, gemiler için ISM (Uluslararası Emniyetli İşletim) ve ISPS (Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kodu) sertifikalarına sahiptir. İzmit ve İzmir terminallerinin ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi bulunmaktadır. Bunun yanında Ditaş, İzmir Terminali için Uluslararası Pilotaj Standartları Organizasyonu (ISPO) sertifikasıyla Türkiye'de bu sertifikaya sahip ilk, dünyada ise 11. şirket unvanını almıştır. Ditaş'ın, aynı zamanda Kalder ve Deniz Temiz Derneği/-Turmepa üyeliği bulunmaktadır.

Ditaş, Tüpraş deniz terminallerine gelen ham petrol, kimyasal ve ürün gemilerinin operasyonları sırasında emniyeti artırmak için yük operasyon kaptanlığı hizmeti vermekte, gemilerinin ulusal, uluslararası kurallara ve Tüpraş standartlarına uygunluğunu denetleyerek sonuçları Tüpraş'a raporlamaktadır. 2015 yılında İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 11 gemiye denetim, 128 gemiye yük operasyon kaptanlığı hizmeti verilmiştir.

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

ŞİRKET'İN SAHİP OLDUĞU DENİZ ARAÇLARI

	M/T Cumhuriyet	M/T T. Sevgi	M/T T. Gönül	M/T T. Suna	M/T T. Leyla	M/T T. Esra	M/T T. Aylin
Tanker Tipi	Ham Petrol	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Petrol/Kimyasal	Asfalt/Kimyasal	Asfalt/Kimyasal
Yapım Yılı	2001	2008	2009	2012	2011	2014	2015
Slop Tank Kapasitesi (m ³)	4.443	406,4	413,4	1.019,36	141,4	-	-
Kargo Tank Kapasitesi (m ³)	173.759	12.247	12.224	52.925	7.209	17.643	17.643
DWT (ton)	164.859	10.983	10.873	51.532	6.297	19.968	19.968
GRT (ton)	84.476	7.318	7.318	29.754	4.225	15.674	15.674
Net Tonaj (ton)	53.710	3.651	3.651	14.116	2.047	4.702	4.702
Uzunluk (m)	274,18	131,85	131,85	183,31	121,62	156,50	156,50

TAŞINAN HAM PETROL VE ÜRÜN (BİN TON)

	2011	2012	2013	2014	2015
Ham Petrol	19.297	14.850	6.435	4.825	6.606
Ürün	2.593	3.106	3.126	3.526	5.209

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

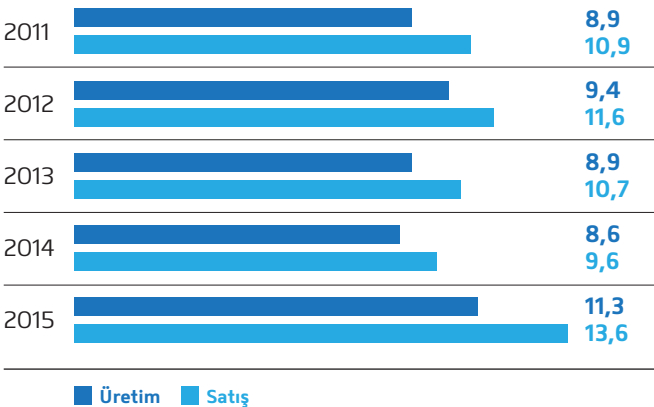

İZMİT RAFİNERİSİ

Türkiye petrol ürünleri tüketiminin yaklaşık % 33'ünün gerçekleştiği tüketim merkezinin odağında yer alan İzmit Rafinerisi ve Euro V standartlarında üretim yapmaktadır. 2014 yılı sonunda tamamlanan Fuel Oil Dönüşüm Tesisinin devreye girmesiyle İzmit Rafinerisi Nelson Kompleksite değeri 14,5 ile dünyanın dönüşüm oranı en yüksek rafinerilerinden biri olmuştur. Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin 2015 yılında tam kapasite üretime geçmesiyle 11,2 milyon tonu ham petrol olmak üzere yarı mamul dâhil toplam 12,1 milyon ton şarj verilerek tam kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir.

Kuruluş Yılı	: 1961
Rafinaj Kapasitesi	: 11 milyon ton
Depolama Kapasitesi	: 3,02 milyon m ³
Kapasite Kullanım Oranı	: %110,3
Nelson Kompleksitesi	: 14,5
Çalışan Sayısı	: 1.823

(MİLYON TON)

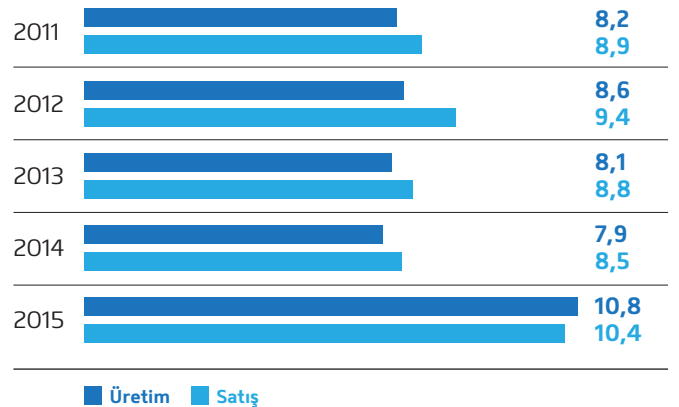

İZMİR RAFİNERİSİ

İzmir Rafinerisi, yüksek kompleksite oranı, açık deniz bağlantısı ve turizm bölgesinde pazar konumuyla rekabet üstünlüğüne sahiptir. AB normlarında üretim yapan rafineri, Türkiye'de 400 bin ton/yıl kapasiteli makine yağları üretim kompleksine sahip tek rafineridir. 7,66 Nelson Kompleksitesi'ne sahip İzmir Rafinerisi'nde 2015 yılında 11,1 milyon tonu ham petrol olmak üzere yarı mamuller dâhil 11,3 milyon ton şarja verilerek tam kapasite kullanım gerçekleştirilmiştir.

Kuruluş Yılı	: 1972
Rafinaj Kapasitesi	: 11 milyon ton
Depolama Kapasitesi	: 2,51 milyon m ³
Kapasite Kullanım Oranı	: %102,8
Nelson Kompleksitesi	: 7,66
Çalışan Sayısı	: 1.287

(MİLYON TON)

■ Üretim ■ Satış

■ Üretim ■ Satış

RAKAMLARLA TÜPRAŞ

KIRIKKALE RAFİNERİSİ

Yıllık 5 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahip Kırıkkale Rafinerisi, 6,32 düzeyinde Nelson Kompleksitesi ile Türkiye'nin en büyük kara tankeri dolun kapasitesine sahiptir. Petrol kaynaklarına boru hatlarıyla ve Tüpraş rafinerilerine demiryoluyla bağlı olan rafineri, karasal pazarlara AB normlarında ürünlerle hizmet edebilmesiyle önemli bir lojistik üstünlüğe sahiptir. 2015 yılında rafineride 4,2 milyon ton ham petrol olmak üzere, yarı mamul ürünlerle beraber toplam 4,4 milyon ton şarja verilmiş ve %87,1 kapasite kullanım oranı gerçekleştirilmiştir.

Kuruluş Yılı	: 1986
Rafinaj Kapasitesi	: 5 milyon ton
Depolama Kapasitesi	: 1,38 milyon m ³
Kapasite Kullanım Oranı	: %87,1
Nelson Kompleksitesi	: 6,32
Çalışan Sayısı	: 844

(MİLYON TON)

Yıl	Üretim	Satış
2011	2,9	3,1
2012	2,9	3,4
2013	3,2	3,8
2014	3,2	3,6
2015	4,1	4,0

■ Üretim ■ Satış

BATMAN RAFİNERİSİ

Yıllık 1,1 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahip olan Batman Rafinerisi, Türkiye'nin ilk rafinerisi olma özelliği taşımaktadır. Yerli ham petrol kaynağına yakınlık avantajına sahip olan rafineri, yabancı ham petrol kaynaklarına da boru hatlarıyla bağlıdır. Kırıkkale ve İzmir Rafinerilerinden taşınan ürünlerle AB standartlarında ürün satışı gerçekleştiren Batman Rafinerisi'nde 2015 yılında 745 bin ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Kuruluş Yılı	: 1955
Rafinaj Kapasitesi	: 1,1 milyon ton
Depolama Kapasitesi	: 253 bin m ³
Kapasite Kullanım Oranı	: %37,2
Nelson Kompleksitesi	: 1,83
Çalışan Sayısı	: 460

(BİN TON)

Yıl	Üretim	Satış
2011	910	992
2012	942	1.110
2013	982	808
2014	402	429
2015	996	745

■ Üretim ■ Satış

ENERJİNİN GELECEĞİ

Dünya genelinde hızlı nüfus artışı, gelişmekte olan ülkelerin refah düzeyinin yükselmesi enerjiye olan talebin günden güne artmasına yol açmakta gelişmekte olan Türkiye'nin enerji ihtiyacı da aynı doğrultuda artmaktadır. Artan enerji ihtiyacının güvenli bir şekilde sağlanması ile sürdürülebilir büyüme altyapısının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Türkiye, kriz dönemleri sonrasında hızlı ekonomik büyüme periyoduna girmekte ve her türlü enerji talebi de aynı paralelde hızlı bir artış göstermektedir. Ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, yenilikçi uygulamalarla sektörü yönlendirmek ve müşteri memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak Tüpraş'ın stratejisinin odak noktasıdır.

AKARYAKIT PİYASASI

Küresel talebin itici gücü durumunda olan ve önemli rafineri kapasite yatırımlarının da devreye girdiği Çin, Hindistan ve Orta Doğu'da büyüme ivmesindeki yavaşlamanın da etkisiyle 2015 yılında özellikle orta distilat talebinde yatay seyir devam etmiştir. Bu bölgelerden artan ihracatın yanı sıra ham petrol ihracat yasağı kaldırılana kadar ABD Rafinerilerinin WTI ile Brent ham petroleri arasındaki fiyat farkı ve ucuz doğal gaz fiyatından gelen avantajının sürmesi sektörde ve bölgemizde yaşanan rekabeti artırmıştır.

2015 yılına 55 dolar/varil seviyesinden başlayan ham petrol fiyatı, Çin ve gelişen ülkelerdeki ekonomik riskler, küresel olarak yaşanan ham petrol üretim ve stok artışı, ABD ham petrol ihraç yasağının kalkması ve İran yaptırımlarının kaldırılacağı beklentisi ile yılı 36 dolar düzeyinden kapatmıştır. Ham petrol tüketimi, düşük fiyat ortamının desteğiyle 2015 yılında 1,61 milyon varil/gün artışla 94,4 milyon varil/güne yükselmiştir. Araç parkındaki büyüme ve düşük petrol fiyatının küresel ürün tüketimini desteklemesiyle artan benzin, jet yakıtı ve motorin fiyat oranlarının olumlu etkisiyle tüm dünyada rafineri marjları yükselmiştir.

Ülkemize baktığımızda ise yıllar içinde artan milli gelir ve genç nüfus artışının etkisiyle bazı ürünlerde tüketim hareketinin arttığı görülmektedir. Türkiye motorin tüketimi, EPDK verilerine göre 2015 yılında % 15,8 artışla 20,2 milyon tona ulaşmıştır. Motorin tüketimindeki artışta ekonomik büyümenin tüketime yansımalarının yanı sıra, hayata geçirilen önemli altyapı projeleri, düşük petrol ürünleri fiyat ortamı ve yasal düzenlemelerin pozitif sonuçları da etkili olmuştur. Benzinli araç motorlarındaki verimlilik artışına bağlı olarak araç parkındaki büyümenin yanı sıra, fiyatın talebi desteklemesinin etkisiyle 2015 yılında benzin tüketiminde de % 9,1 artış kaydedilmiştir.

Tüpraş'ın faaliyetleri, küresel ekonomik durumun jeopolitik gelişmelerle doğrudan bağlantılı olan ham petrolün işlenmesine dayalı üretim gerçekleştirmesi nedeniyle, uluslararası gelişmeler, yerel petrol ve enerji piyasalarından doğrudan etkilenmektedir. Tüpraş, yükselen küresel rekabete uyumunun ancak değişen piyasa koşullarına hazırlıklı olarak hızlı cevap vermek suretiyle sağlanabileceğinin bilincindedir. Tüpraş, değişen piyasa koşullarına uyum yeteneğini geliştirme yönünde kat ettiği

mesafeyi daha ileri noktalara taşımaya amaçlamaktadır. Bu doğrultuda tüm gelişmeleri risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla takip etmektedir. Tüpraş, bir yandan ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını mümkün olan en yüksek düzeyde yerel kaynaklarla sağlamaya çalışırken, bir yandan da finansal sürdürülebilirliğini güvence altına almaktadır.

Tüpraş, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajlarının sağlanması için ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona ve kaynak çeşitlendirmesine gitmektedir. Ham petrol alımlarının önemli bir kısmı ülkelerin ulusal petrol şirketleriyle yapılan yıllık anlaşmalar yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bunun yanı sıra ürün taleplerinin gerektirdiği özelliklere sahip ham petrol türleri için tedarik esnekliğini ve ek seçenekler artırmaya yönelik alımlarda Kuzey Afrika ve Güney Amerika kıtasında değişen dengelerle oluşan artan petrol arzının olumlu etkisi de değerlendirilmiştir. 2015 yılında Tüpraş, 24,8 milyon ton yurt dışı, 2,6 milyon ton yurt içi ham petrol temini gerçekleştirmiştir.

ENERJİNİN GELECEĞİ

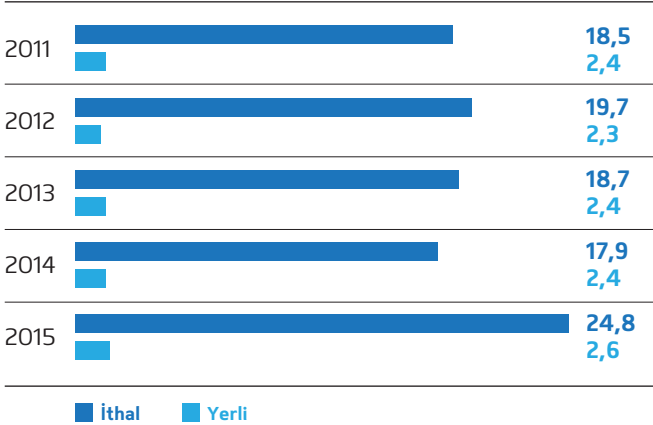
Tam kapasite kullanımı ve uygulanan yerinde satış stratejilerinin etkisiyle, Tüpraş'ın 2015 yılı ürün satışları bir önceki yılı 6,5 milyon ton aşarak 28,7 milyon ton olarak gerçekleşmiş, yurt içi satışlar %31,9 artarak 22,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam ürün satışları ise %29,5 artışla 28,7 milyon tona ulaşmıştır. Endüstriyel ürünler hariç Tüpraş'ın ürettiği ürünle-

rin pazar payı yaklaşık %60 seviyesinde, yurt içi motorin satışlarındaki piyasa payı ise % 45 olarak gerçekleşmiştir.

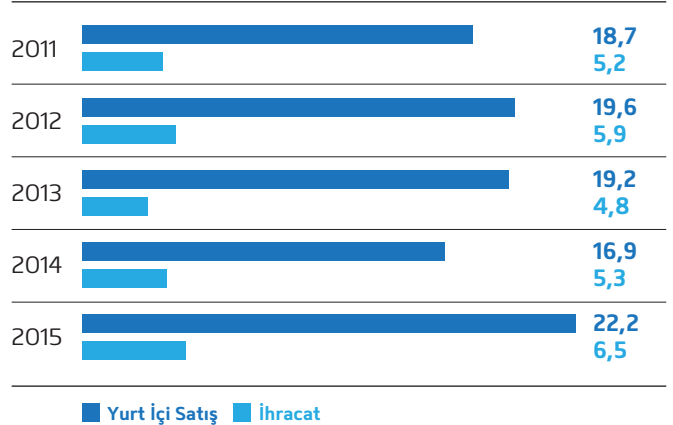
2015 yılı başında deneme üretimlerine başlanan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin Mayıs ayında üretime geçmesinin katkısı ve yüksek marj ortamının da etkisiyle Tüpraş, 27,6 milyon tonu ham petrol ve 1,2 milyon

tonu yarı mamul olmak üzere toplam 28,8 milyon ton şarjı ünitelerine vermiş ve tam kapasite kullanımı ile rekor gerçekleştirmiştir. Yüksek kapasite kullanımına rağmen, dönüşüm ünitelerinin etkin kullanımı ve Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi'nin de etkisiyle %75,4 oranında beyaz ürün üretimi gerçekleştirilmiş ve 27,3 milyon ton ürün üretilmiştir.

HAM PETROL TEMİNİ (MİLYON TON)

NET SATIŞLAR (MİLYON TON)

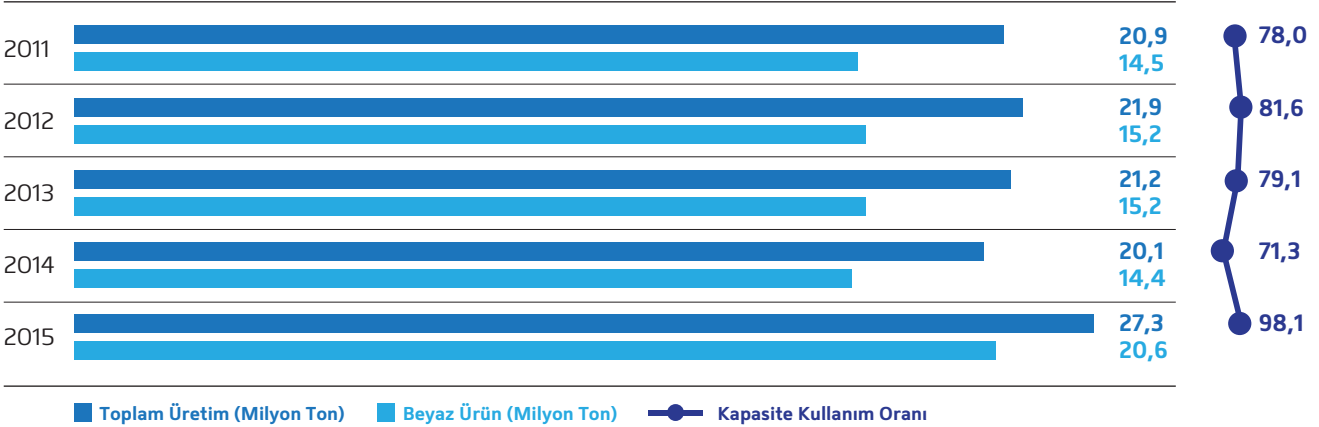
ENERJİNİN GELECEĞİ

Tüpraş, ürettiği nitelikli ürünleri uluslararası pazarlara da sunmakta, yurt içi piyasanın daraldığı dönemlerde ortaya çıkan talep fazlası ürünleri ihraç etmektedir. Bu sayede, üretim ve stok maliyetlerini düşürmekte ve döviz riskine karşı doğal bir

korunma mekanizması oluşturmaktadır. 2015 yılında Tüpraş, 2014 yılına göre %25 oranında artış sağlayarak 6,5 milyon ton ürün ihraç etmiştir. Petrol ürünleri ithalatı da yukarı doğru bir seyir izleyerek % 3,4 artışla 3,0 milyon ton düzeyine ulaşmıştır.

Ülkemizde bir önceki yıla göre 4,4 milyon ton daha az orta distilat ithalatı ve 1 milyon ton daha fazla benzin ihracatı gerçekleştirilmiş, böylelikle ülkemiz cari açığının düşürülmesine katkı sağlanmıştır.

ÜRETİM

	2011	2012	2013	2014	2015	DEĞİŞİM (%) 2014-2015
Petrol Ürünleri İthalatı (milyon ton)	4,2	4,4	3,8	2,9	3,0	6.606
Petrol Ürünleri İhracatı (milyon ton)	5,2	5,9	4,8	5,3	6,5	5.209

ENERJİNİN GELECEĞİ

**müşterinin
kahramanı
olmaya hazır
mısın**

Kaliteli ürün ve hizmet sunma anlayışı içerisinde müşteri odaklı yaklaşımı benimseyen Tüpraş, yeni bir döneme geçiyor.

Müşteri İlişkileri Eğitimlerimiz Başlıyor!

Müşteri Memnuniyeti

Müşterilerin değişen ve gelişen beklentilerine hızlı ve kalıcı çözümler sunmak Tüpraş'ın temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Tüpraş, müşterileriyle sürdürülebilir ilişkiler kurmak hedefiyle çalışmakta, bu çerçevede, müşterilerine mümkün olan en yüksek kalitede ürün ve hizmeti sunmayı, ürün ve hizmetlerini sürekli geliştirmeyi, tüm müşterilere eşit ve adil muamele yapmayı taahhüt etmektedir. Faaliyetlerini müşteri odaklılık anlayışıyla sürdüren Tüpraş, müşteri memnuniyetini artırıcı uygulamaları hayata geçirmekte, memnuniyet düzeyini periyodik olarak ölçmektedir. 2015 yılında her bir müşteri grubu için ayrı olarak hazırlanmış anket soruları, eşzamanlı olarak müşteriler

ile paylaşılmıştır. Anket sonucunda, müşterilerin % 88,8'i Tüpraş'a yönelik memnuniyetlerini belirtmiş olup herhangi bir olumsuz geri bildirim alınmamıştır.

2016 yılında Müşteri İlişkileri Yönetimi çalışmaları kapsamında müşterilerden alınan geri bildirimler doğrultusunda, dolun ve güvenlik personellerinin ilişki yönetimi konusunda geniş çaplı bir eğitim programına dâhil edilmesi planlanmaktadır. Bunun yanında, tüm müşteri ilişkileri faaliyetlerinin temelini oluşturulabilmesi amacıyla Tüpraş Entegre Yönetim Sistemleri çerçevesinde Müşteri İlişkileri Politikasının yayınlanması için gerekli çalışmalara başlanmıştır.

ArGe VE YATIRIMLAR

Tüpraş, ArGe çalışmalarını rafinericilik alanında küresel bir oyuncu olmak, rekabet yeteneği yüksek, operasyonel mükemmelliğe sahip, teknolojik yenilikleri faaliyetlerinin her alanında uygulama hedefiyle yürütmektedir. Faaliyetleriyle ülkemize katkı sağlamayı hedefleyen Tüpraş, daha müreffeh bir Türkiye için başladığı yatırımlarını da aralıksız sürdürmektedir.

PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ SEKTÖR BİRİNCİLİĞİ

Tüpraş ArGe Merkezi, 2015 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve 215 ArGe merkezi yöneticisinin katılımıyla gerçekleşen "4. Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Zirvesi"nde petrol ve petrol ürünleri sektöründe birinci seçilmiştir.

ArGe VE YATIRIMLAR

ArGe ÇALIŞMALAR

Küresel rekabette kalıcı olmak ve başarı için elde etmek için teknolojik yetkinliğe ulaşması gerektiğinin bilincinde olan Tüpraş, ArGe çalışmalarını dünyada rekabet yeteneği yüksek ve yenilikte öncü şirket olma hedefi doğrultusunda yürütmektedir. Teknoloji ve inovasyon süreci planlamasını yapan, yol ve risk haritaları ile teknolojik aksiyon planlarını çıkaran Tüpraş ArGe Merkezi, bu planlar çerçevesinde üreteceği her bir ArGe projesiyle ArGe projelerini üretirken her projeye hem kendi iş süreçlerine hem de Türkiye enerji sektörüne katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tüpraş'ın ArGe stratejisi, Tüpraş Teknoloji Yol Haritası hedeflerine ulaşmak için birbirini besleyen ve geliştiren projeler yaratmak, test ölçme ve laboratuvar altyapısını geliştirmek, ArGe çalışanlarının yeteneklerini artırmak ve tüm bunların sonucunda kendi teknolojisini geliştirebilir aşamaya gelmek üzerine kuruludur.

Tüm ArGe projeleri oluşturulurken iç ve dış paydaşların ihtiyaç ve önerileri göz önünde bulundurulmaktadır. Bu çerçevede, tüm paydaşların ulaşabileceği bir öneri sistemi oluşturulmuş olup bu sistematik yoluyla gelen tüm talep ve öneriler değerlendirilmektedir. Müşterilerin uzun vadeli beklenti ve ihtiyaçları Tüpraş Teknoloji Yol Haritası kapsamında da kayıt altına alınmaktadır.

ArGe projeleri gerçekleştirilirken, Tüpraş mevcut ürünlerin uzun vadeli ihtiyaçlar, sektörel beklentiler ve yönetmeliklere uyumunu, rafinerilerdeki ve dünyadaki Mevcut En İyi Teknoloji'leri (BAT) analiz etmekte, gelecekte rafinerilere uygulanabilecek ve bünyesinde geliştirilebilecek teknolojileri araştırmaktadır.

Tüpraş ArGe Merkezi'nin 2015 yılı çalışmaları içerisinde stratejik kararlar ve alt yapı geliştirme çalışmaları geniş bir yer tutmuştur. Stratejik adımların yanı sıra Tüpraş,

2015 yılında 10 TEYDEB onaylı proje, 2 HORIZON2020 etiketli proje ve 1 ARDEB 1003 onaylı proje yürütmüştür. Bunun yanında, 4 TEYDEB onaylı ve 2 EUREKA etiketli projeyi yıl içerisinde başarıyla tamamlamıştır.

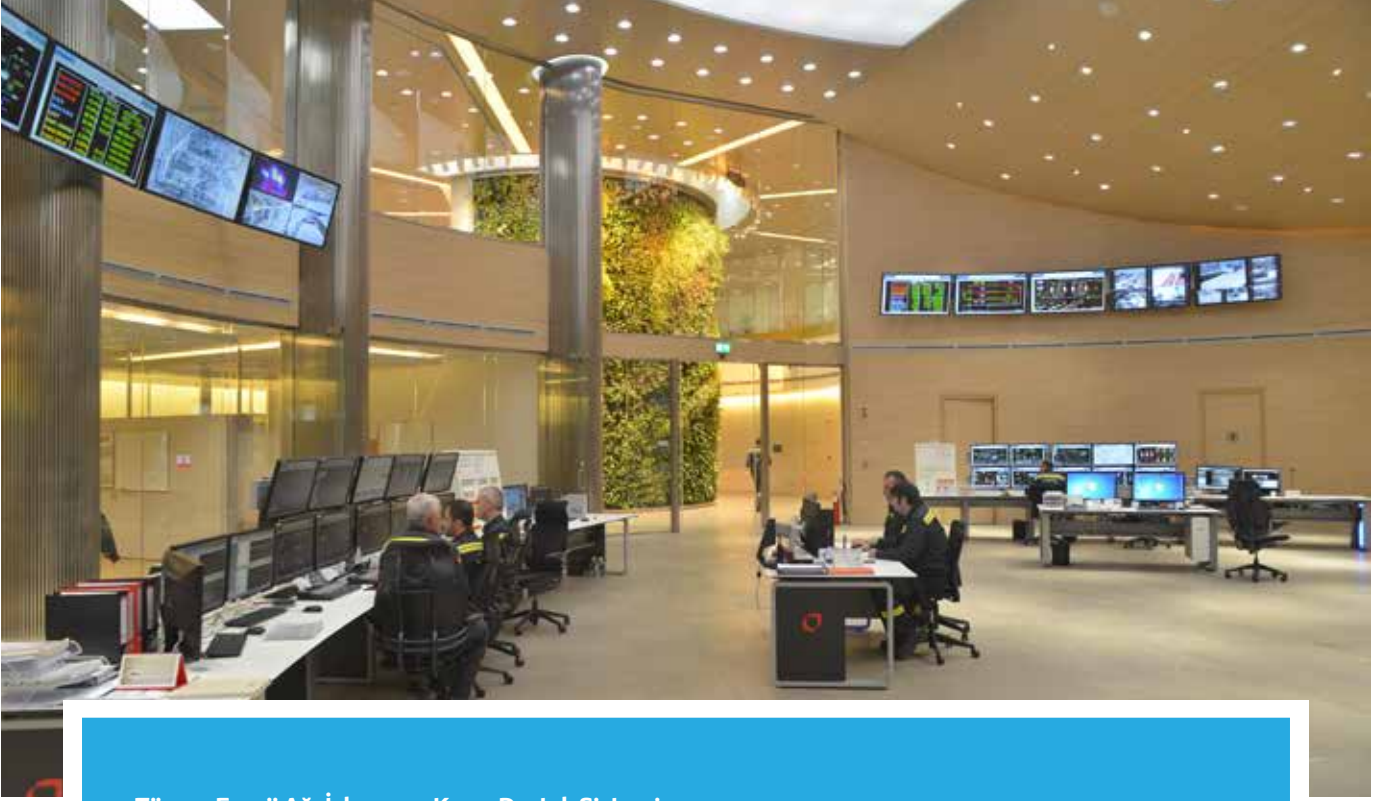
Tüpraş ArGe çalışmalarında, bilimsel yayın ve patent gibi kazanımlara büyük öncelik ve önem vermektedir. Bu politika doğrultusunda, 2015 yılında 11 ulusal, 8 uluslararası patent başvurusu gerçekleştirilmiş olup, 5 patent başvurusu ve 1 endüstriyel tasarım tescillenmiştir. Tüpraş Ar-Ge Merkezi, Türk Patent Enstitüsü'nün 2015 yılında açıkladığı, 2014 Yılında En Çok Yerli Patent Başvurusu Yapan Firmalar sıralamasında 28. sırada yer almıştır. Tüpraş ayrıca 2015 yılında, 42 adet uluslararası ve ulusal bilimsel yayına imza atmıştır.

Ham Petrollerin Uyumluluk ve Stabilité Ölçümleri için Yöntem Geliştirme Projesi

Günümüzde rafinerilerin karlılığını koruyabilmesi için görece hafif ve az kükürt içeren brent gibi ham petrol tiplerine oranla daha ucuz, ancak daha yüksek kükürt/asfalt içeriğine sahip ham petrollerinin işlenebilmesi bir gereklilik haline gelmektedir. Bu noktada, ham petrollerin rafineride işlenen ham petrolere doğru oranda eklenebilmesi önem taşımakta, bu oranın üzerine çıkıldığında asfalt molekülleri bir araya gelerek ekip-

man ve hatlarda çökeltme ve tıkanmalar (uyumsuzluk) meydana getirmektedir. Bu proje ile ham petrollerin rafineride uyumsuzluk problemi yaşanmadan kullanılabilmesi maksimum oranların belirlenmesiyle rafineri karlılığının artırılması, uyumsuz ham petroler birlikte işlendiğinde ortaya çıkan asfalt çökmeleri sonucu meydana gelen enerji kayıplarının ve ek bakım masraflarının düşürülmesi hedeflenmektedir.

ArGe VE YATIRIMLAR

Tüpraş Enerji Ağı İzleme ve Karar Destek Sistemi

Proje ile karmaşık enerji ağı yapısı ve yüksek enerji maliyetleri göz önüne alındığında; rafineri enerji ihtiyacını her zaman minimum maliyet ve çevresel etki ile karşılayacak şekilde işletme ekipmanları yönetimini sağlayan Tüpraş'a özgü bir karar destek sistemi geliştirilmiştir. Türkiye'de ilk defa geliştirilen bu sistem, işletme operasyonlarının

sürekliliğini riske atmadan, enerji giderlerini minimize ederek verimliliği arttırmayı amaçlamaktadır. Enerji maliyetlerini iyileştirmenin yanı sıra, sera gazı ve diğer zararlı gazların salınımının azaltılması, su tüketiminin izlenmesi ve iyileştirilmesi konularında da farklı endüstrilerin süreçlerini iyileştirmeye hizmet edecektir.

ArGe Merkezi'nin 2010 yılında kurulmasının ardından yaklaşık 160 milyon TL'lik ArGe harcaması yapan Tüpraş 2014 yılında yaptığı 31,6 milyon TL harcama ile 2015 yılında açıklanan ülke ArGe sıralamasında 18. sırada yer almıştır. Tüpraş'ın gerçekleştirdiği ArGe harcaması 2015 yılında ise 36 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tüpraş'ın ArGe stratejisinin en temel taşlarından biri üniversite-sanayi işbirliğidir. Bu işbirlikleri ile Tüpraş'ın ve ülkenin ortak değerlerinin tasarruf altına alınması, işbirliği kültürünün şirket içinde ve sektör genelinde yaygınlaştırılması, üniversitelerin ArGe merkezinin paydaşı olarak değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda,

ArGe projelerinin yaklaşık %60'ı TÜBİTAK ve Avrupa Birliği programlarıyla desteklenmekte ve bu projelerde farklı üniversitelerle birlikte çalışılmaktadır. Bu kapsamda 2015 yılında Tüpraş, 15 üniversite ve kurum ile işbirliği yapmıştır.

ArGe VE YATIRIMLAR

YATIRIMLAR

Fuel Oil Dönüşüm Tesisi

2015 yılında Türkiye'nin bugüne kadar tek kalemde yapılan en büyük sanayi tesisi yatırımı olma niteliği taşıyan İzmit Rafinerisi'nde The Residuum Upgrading Project (RUP) Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'ni 'ni tamamlayan Tüpraş, yıl içerisinde verimliliğine ve karlılığına önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli 55 yeni yatırım projesi başlatmıştır. Tüpraş raporlama döneminde toplam 344 milyon Amerikan Doları yatırım harcaması gerçekleştirmiştir.

Yeni Su Hazırlama Ünitesi Tesisi

Tüpraş, küresel iklim değişikliğinin oluşturduğu risk öngörüsü ile doğal kaynak tüketiminin azaltılması ve su kaynaklarının verimli kullanımı sorumluluğu gereği İzmit Rafinerisi'nde yeni Su Hazırlama Ünitesini kurmuştur.

Acil durumlarda yangın suyu, üretim süreçlerinin değişik kademelerinde ise proses suyu olarak faaliyeti gereği suyu yoğun bir şekilde kullanan Tüpraş, proje ile tüm proses suyu ihtiyacını karşılarken belediye kentsel atık sularının da geri kazanımını sağlamaktadır. Kaynakların

sürdürülebilir kullanımı ve biyolojik çeşitliliğin yapısını koruyan proje, ekosistemin korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Öncü bir yaklaşımla kentsel atık suların rafineride kullanılabilir nitelikte geri kazanılması için araştırma süreci ve fizibilite çalışmaları sonucunda bu teknolojinin geliştirilerek uygulanmasını sağlayan Tüpraş, teknolojiyi uygulamalarına entegre ederek yerel yönetimler ve ülkemiz rafineri sektörü için de ilke imza atmıştır. Kaynakların etkin ve verimli kullanımı, operasyonel şartların iyileştirilerek ham su

tüketiminin azaltılması için birçok verimlilik projesi yürüten Tüpraş, doğal kaynaklardan çekilen ham su miktarında saatte yaklaşık 1.250 metreküp azalma sağlıyor. Bu miktar yaklaşık olarak 130 bin nüfuslu bir yerleşimin saatlik su kullanımına denk gelmektedir.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğü ile birlikte geliştirilen Körfez Tesisi Kentsel Atık sularının Sanayide Proses Suyu Olarak Kullanılmak Üzere Geri Kazanımı Projesi, İzmit Rafinerisi'nde iki aşamalı olarak Kasım 2014 ve Mayıs 2015 tarihlerinde devreye alınmıştır.

ArGe VE YATIRIMLAR

U-7000 Ham Petrol Ünitesi Revamp Projesi
İzmir Rafinerisi'nde mevcut Ham Petrol Ünitesi'nin kapasitesinin %33 artırılmasını ve enerji verimliliği sağlanmasını hedefleyen proje çerçevesinde ünitadaki fırınlar ve bazı ekipmanların yenilenmesi planlanmaktadır. İnşaat ve altyapı işlerinin başlatıldığı projenin detay mühendislik çalışmaları ve ekipman sevkiyatı devam etmektedir. Projenin 2016 yılında tamamlanacağı öngörülmektedir.

Yeni Su Hazırlama Ünitesi Tesisi

İzmir Rafinerisi'nde hayata geçirilen proje ile mevcut demin su sisteminin iyileştirilmesi, ham su girişi kalitesinin artırılması, su tasarrufu sağlanması ve ASA geri kazanım

oranının yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Rafineriyi orta ve uzun vadede güvenilir bir proses suyu kaynağına kavuşturmak, kule ve demin su operasyonlarını iyileştirmek ve enerji verimliliği sağlamak projenin kazanımları arasında yer alacaktır. Mühendislik çalışmaları ve sahada temel imalatları büyük ölçüde tamamlanan projenin 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Kırıkkale Rafinerisi Vagon Bakım Atölyesi

Türkiye'nin uluslararası Vagon Bakım Onarım Standartları'na göre projelendirilmiş ilk atölyesi olan Kırıkkale Rafinerisi Vagon Bakım Atölyesi, 443 vagon dan oluşan Tüpraş filosuna hizmet edecektir. 2015 yılı sonu itibarıyla atölyenin inşası

büyük ölçüde tamamlanmış olup, binanın geçici kabulü yapılmıştır. Uluslararası demiryolu kurallarına uygun olarak bakım sorumluluğunun alınmasını sağlayacak olan ECM (Bakımdan Sorumlu Birim) Bakım Fonksiyonu Sertifikası'nın 2016 yılında alınması hedeflenmektedir.

Rafineri Flare (Meşale) Gaz Geri Kazanım Sistemi

Flare sistemine verilen gazların içindeki ürünlerin geri kazanılması amacıyla oluşturulan sistem üç rafineride kurulmaktadır. Kırıkkale Rafinerisi'ndeki proje tamamlanarak devreye alınmış olup, İzmit ve İzmir Rafinerilerinde çalışmalar devam etmektedir.

İŞ DEVAMLILIĞI

Tüpraş'ın iş devamlılığı Türkiye ekonomisinin ihtiyaç duyduğu petrol ürünlerinin zamanında ve eksiksiz sağlanması anlamına geldiğinden hayati önem taşımaktadır. Tüpraş, risk değerlendirme, performans, entegre yönetim sistemleri ve sürekli iyileştirme çalışmaları ile iş devamlılığını garanti altına almaktadır. Bu kapsamda, üretim planlama sürecinde piyasa koşulları, ürün talebi, ürün portföy verimliliği projeksiyonları, rafineri konfigürasyonu ve hammadde temini gibi değişkenler çeşitli karar destek mekanizmalarının yardımıyla değerlendirilmektedir.

Farklı olasılıklar göz önünde bulundurularak kısa, orta ve uzun vadeli üretim hedefleri belirlenerek bu hedeflere ulaşmak için gerekli yatırım ve faaliyet planları hayata geçirilmektedir. Rafinerilerin mekanik bütünlüğünün ve konfigürasyon gelişiminin güvence altına alınmasına yönelik uygulama ve yatırımlar ile bu planların etkin ve güvenli bir biçimde yürütülmesi sağlanmaktadır.

SİSTEM VE STANDARTLAR

Tüpraş faaliyetlerinin devamlılığında bilişim sistemlerinin kesintisiz işlerliği büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla, güvenli, esnek ve yedekli bilişim altyapılarının oluşturulmasına özen gösterilmektedir. Bu altyapılar, mesleki bilgi ve tecrübe bakımından üst düzey yetkinliklere ve çeşitli sertifikasyonlara sahip bilgi sistemi yöneticileri tarafından yönetilmektedir. Tüpraş'ta sürekli olarak iş süreçlerinin birbirleri ile ilişkilendirilerek uyumu ve bilgi akışının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Entegre Yönetim Sistemi (EYS) Politikasının güncellenmesi projesi kapsamında raporlama döneminde kalite gruplarının ve bir diğer birimlerin katıldığı birer günlük iki çalıştay gerçekleştirilmiş, çalıştaylar sonucunda elde edilen veriler kullanılarak hazırlanan yeni politika Genel Müdürün onayı ile yayınlanmıştır.

İş süreçlerinde, yönetim sistemlerinde ve ürünlerde standardizasyonun sağlanmasında şirket içinde geliştirilmiş uygulamaların yanında uluslararası kalite ve yönetim sistem standartları ve iş mükemmelliği modelleri benimsenmektedir. Tüpraş, tüm faaliyetlerini ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standartlarından oluşan Entegre Kalite Yönetim Sistemi; laboratuvarlar ise ISO 17025 Standardı çerçevesinde yönetmektedir. Bunun yanında, bilgi varlıklarına yönelik tehlikelerin sürekli analiz edildiği, risklere karşı hangi kontrollerin uygulanacağına karar veren ve bu kontrollerin doğru işletildiğini izleyen ISO 27001 Bilgi güvenliği Yönetim Sistemi kullanılmaktadır. Tüpraş, iyileştirme çalışmalarını EFQM Mükemmellik Modeli kapsamında tespit etmekte ve hayata geçirmektedir. Üretim, düzenleyici kuruluşlar tarafından belirlenen standartlar doğrultusunda gerçekleştirilirken kalite kontrolleri rafinerilere bağlı, tamamı akreditasyon sertifikasına sahip Tüpraş laboratuvarları tarafından yürütülmektedir.

Raporlama döneminde, kaplama sınıfı bitümler ve sıvı petrol bitümlerinin Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında TS EN

12591 standardı ve TS EN 15322 standardına göre CE işaretleri alınmış, Avrupa standardında üretim yapıldığı belgelendirilmiştir. AB uygunluk beyanları performans beyanı haline getirilerek kurumsal internet sitesinde yayınlanmıştır.

Genel müdürlük ve rafinerilerde gerçekleştirilen iç ve dış denetimlerle yönetim sistemlerinin sürekli kontrolü sağlanmaktadır. Herhangi bir uyumsuzluğun tespiti durumunda Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler (DÖF) başlatılmakta buna ek olarak, her yıl rafineri ve genel müdürlükte Tüpraş çalışanlarının denetçi olarak görev aldığı Entegre Yönetim Sistemi İç Denetimleri yürütülmektedir. Bu kapsamda, rafineri laboratuvarlarında proses ara ürün ve son ürün analizleri yapılmakta, uygun nitelikte ürünlerin üretilmesi garanti altına alınmaktadır. Raporlama döneminde, belge devamlılıkları, DÖF ve DÖF aksiyonları gerçekleştirme oranları, doküman güncelleme oranını içeren bir Kalite Endeksi oluşturularak tüm beyaz yaka çalışanların performans hedeflerine dahil edilmiştir.

İŞ DEVAMLILIĞI

AFET VE ACİL DURUM HAZIRLIĞI

Tüpraş'ta afet ve acil durum hazırlığı başta Acil Durum Yönetim Merkezi Standardı olmak üzere, Tüpraş Güvenlik Politikası, Güvenlik Yönetimi Standardı, Ulusal Marker ile ilgili Teknik Emniyet, Çevre ve Güvenlik Tedbirleri Standardı, Arama Kurtarma Standardı, Elektronik Güvenlik Sistemleri Prosedürü çerçevesinde çağdaş güvenlik yönetimi uygulamaları ile ulusal ve uluslararası güvenlik normları doğrultusunda yönetilmektedir.

Tüpraş'ta tüm olağanüstü koşul ve afetlere karşı hayata geçirilecek uygulama ve planlar mevcut olup sürekli geliştirilmektedir. Tüpraş, ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenen miktarda petrol ürününü acil durum rezervi olarak her zaman hazır bulundurmaktadır. Rafinaj sektöründe ürün özelliklerinin en üst seviyelere çıkarılması üretimde her ünitenin emre amadeliğini maksimize etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu doğrultuda Tüpraş, rafinerilerin teknik emniyet bütünlüğünü tehlikeye atabilecek ve ünitelerde üretim kaybına yol açarak önemli boyutta finansal zararlara uğratabilecek stokların emre amadeliği-

ni sağlamak ve kritik olmayan stokların ihtiyacı karşılayabilecek bir süre içinde temin edilmesine yönelik stok ve depo çalışmaları yapmaktadır.

Tüpraş'ta yangın, enerji/su kesintisi, iş kazası, deprem, sel, terör ve sabotaj gibi kaza risklerinin neden olabileceği etkileri en az seviyeye indirebilmek için teknik emniyet her zaman ön planda tutulmaktadır. Teknik emniyet ve yangınla mücadele sistemleri, en son teknoloji ürünü yangın arazözleri, yangın suyu pompaları, yangın ve çevre kirliliği ile mücadele eden römorkörler ve diğer ekipmanlar ile teçhiz edilmiş, böylelikle yangın ve doğal afetlerin doğurabileceği riskler en aza indirilmiştir. Çalışanların olası bir acil durumda emniyetli bir şekilde hareket etmeleri için sürekli olarak tatbikatlar ve denetimler gerçekleştirilmektedir.

HAZOP çalışmalarıyla prosesin her parçası sistematik olarak gözden geçirilerek mevcut ünitelerdeki tehlikeler ve problemler belirlenmekte, bunların ortadan kaldırılması için öneri listeleri oluşturulmaktadır. HAZOP çalışmalarında belirlenen olası

büyük riskler için Hata/Olay Ağacı Analizleri yapılarak riskler kantitatif olarak değerlendirilmektedir. Belirlenen potansiyel büyük kaza ve olaylar için senaryo modellemeleri yapılarak müdahale stratejileri geliştirilmektedir.

VARLIK BÜTÜNLÜĞÜ

Tüpraş'ın operasyonel güvenilirliğini ve devamlılığını sağlamaya yönelik önemli uygulamalardan biri de varlık yönetimidir. Bu kapsamda geliştirilen sistem ve süreçler sayesinde tüm stratejik kararlar kesintiye uğramadan, herhangi bir kalite ve uyumsuzluk sorunu yaşanmadan, insan sağlığı ve çevre emniyeti riske atılmadan hayata geçirilmektedir. Üretim zamanında ve emniyetle gerçekleşmesi, mekanik ve operasyonel bütünlük sağlamaktadır.

2015 yılında, Proses Emniyeti Kültürü ve Yönetim Sistemi uluslararası mevzuata uygun hale getirmiştir. Böylelikle, Proses Emniyet organizasyonu ve süreçlerinin sürekli gözden geçirilmesi sağlanırken uluslararası uyum ile 15 temel konuda mükemmellik seviyesine çıkılması hedeflenmektedir.

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

Tüpraş, nitelikli işgücünü küresel rekabet ortamında kalıcı üstünlüğe dönüştürmek amacıyla çalışmaktadır. Çalışanlarına adil, eşitlikçi, güvenli, sağlıklı, insan haklarının korunduğu bir çalışma ortamı taahhüt etmektedir. Aynı zamanda, çalışanlarının mesleki ve kişisel yetkinliklerinin güçlendirilmesine destek vermekte, iş yaşamı ve özel hayat arasındaki dengenin korunmasına özen göstermektedir. Tüpraş, insan kaynakları süreçlerini UNGC ve OHSAS 18001 gibi uluslararası normlar doğrultusunda ve yasal düzenlemeler çerçevesinde yürütmektedir. Adil, sistematik ve objektif yöntemlerle yürütülen süreçlerde insan onuru, fiziki ve sosyal bütünlüğü ön planda tutulmaktadır.

Çalışanlar, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, Çalışan ve Sendika Temsilcilikleri gibi mekanizmalar vasıtasıyla karar alma, uygulama ve performans değerlendirme süreçlerinde aktif rol almaktadırlar. İnsan kaynakları süreçlerine yönelik elde edilen performans sonuçları sürekli olarak takip edilmekte ve denetim süreçlerine tabi tutulmaktadır.

İNSAN HAKLARI

Tüpraş, faaliyetlerini yürütürken benimsediği UNGC ilkelerine, dolayısıyla evrensel insan haklarına uygun biçimde hareket

eder. İnsan hakları ihlallerine izin vermez ve etki alanı içinde insan haklarının geliştirilmesine destek verir. Tedarikçi ve iş ortaklarından da insan hakları ile ilgili özdeş ilkeleri benimsemelerini bekler ve iş ilişkilerinin kurulmasında ve devam ettirilmesinde bu konuyu özenle takip eder.

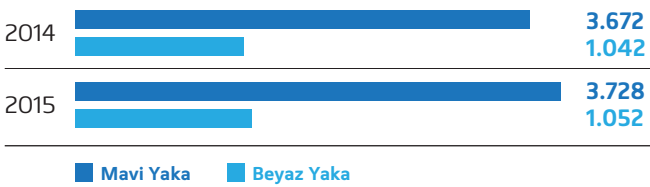
Tüpraş çalışanları yöneticilerinden izin almaksızın yasalar çerçevesinde örgütlenmiş olmak kaydıyla sendikaların, sivil toplum kuruluşlarının ve çeşitli girişimlerin kurucusu ya da üyesi olmaktan özgürdür. Sivil toplum anlayışı ve örgütlü hareket

etme bilincinin yaygın olduğu Tüpraş'ta çalışanların bu kuruluşlara katılım sağlamaları desteklenmektedir. Türkiye'nin sendikalılık oranı en yüksek şirketlerinden biri olarak Tüpraş'ta 2015 yılı itibarıyla mavi yaka çalışanların tamamı toplu iş sözleşmesi kapsamında olup şirket genelinde sendikalılık oranı %78 düzeyindedir. Raporlama döneminde, 33 Tüpraş çalışanı sendika yönetiminde görev almıştır. 2015 yılında belirli süreli iş akdi ile görev alan çalışan bulunmamaktadır. Sektörel niteliklerden dolayı Tüpraş'ta yarı zamanlı ya da mevsimlik çalışan görev almamaktadır.

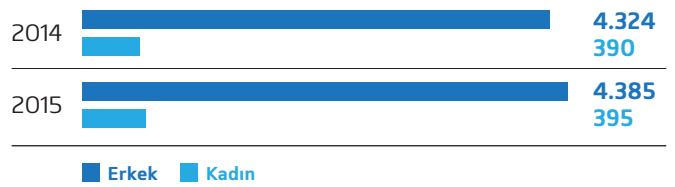

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

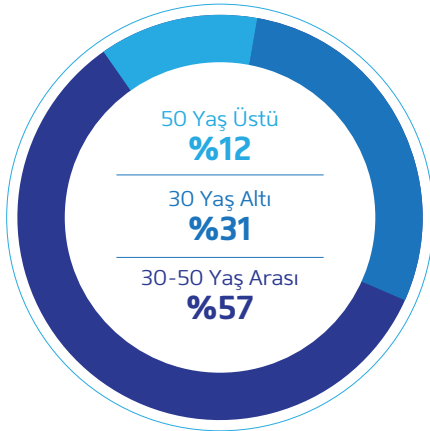
KATEGORİYE GÖRE ÇALIŞAN DAĞILIMI

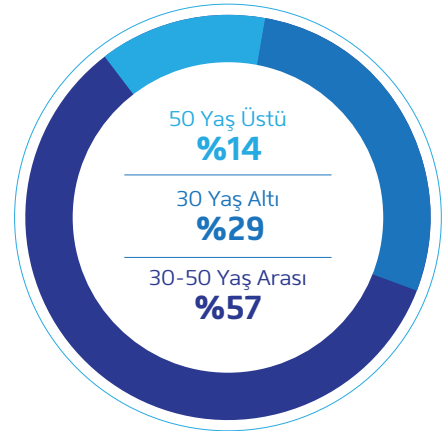
CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞAN DAĞILIMI

YAŞ GRUBUNA GÖRE ÇALIŞAN DAĞILIMI (2014)

YAŞ GRUBUNA GÖRE ÇALIŞAN DAĞILIMI (2015)

Tüpraş, faaliyetleri kapsamında zorla ve zorunlu çalıştırma, çocuk istihdamı gibi uygulamalara ya da bu uygulamaları çağrıştıracak durumların yaşanmasına izin vermez. Bu ilkelerin tedarikçi ve iş ortakları tarafından da benimsenmesini zorunlu kılar. Ürün ve hizmet satın alma sözleşmelerinde açıkça düzenlenen ilkeler tedarikçi ziyaretleriyle de denetlenmektedir. Tüpraş çalışanlarına yönelik tüm süreçler objektif ölçütlerde, adil ve eşit biçimde yürütülür. Cinsiyet, yaş, din, etkin köken

veya herhangi başka bir kişisel özelliğe bakılmaksızın tüm çalışanlara eşit olanaklar sunulur, ayrımcılığa ya da ayrımcılığı çağrıştıracak uygulamalara izin verilmez. Tüpraş'ın iş değerlendirme ve kademelenme esasına dayalı ücretlendirme politikası gereği fazla mesai, performans primi ve benzer ödemelerde farklılıklar oluşmakla birlikte, aynı işi yaptıkları sürece tüm çalışanlara eşit ücret ödenmektedir. Rafinaj sektöründe kadın istihdamını teşvik etmek için Tüpraş'ta kadınlara yönelik

mesleki eğitim ve staj olanakları sunulmakta, doğum izni süreleri gibi yasal haklar kadın çalışanların lehine genişleterek uygulanmaktadır. Kadın istihdamını ve kadın üst düzey yönetici sayısını artırmak amacıyla Holding tarafından imzalanan İş'te Eşitlik İlkeleri Bildirgesi'ni uygulama kapsamına alan Tüpraş'ta; 2015 yılı itibarıyla toplam işgücünün %9'una denk gelen 395 kadın çalışan görev almaktadır.

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum

Tüpraş, Koç Holding "Ülkem İçin" kurumsal sorumluluk projesinin "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" 2015-2017 teması doğrultusunda çalışmalar yürütmektedir. 2016 yılında bu

doğrultuda, Tüpraş genelinde gönüllü 28 eğitmenin düzenleyeceği "Bilgi Değirmeni Seminerleri" organize edilecektir.

Güvenlik ve İnsan Hakları

Tüpraş rafinerileri ve çalışanların sosyal yaşam alanlarının güvenliği, ilgili yasalar ve şirket prosedürleri çerçevesinde mesleki eğitimden geçirilmiş özel güvenlik personeli tarafından yürütülmektedir. Güvenlik personelleri işe başlamadan önce şirket güvenlik prosedürleri ve insan hakları konularını da içeren mesleki eğitim sürecinden geçirilmektedir.

Görev süreleri boyunca da tekrarlanan eğitimler sayesinde personelin mesleki bilgi ve becerileri sürekli olarak geliştirilmektedir. Raporlama döneminde, 342 güvenlik görevlisine toplam 5.923 kişi*saat mesleki eğitim verilmiştir.

ÇALIŞANLARA SUNULAN OLANAKLAR

Çalışanların ücretlendirilmesinde çeşitli piyasa araştırmaları ve performans sonuçları esas alınmaktadır. Tüpraş Ücretlendirme Politikası gereği, çalışanlar sektör genelinde rekabetçi ölçüde ücretlendirilmektedir. Ücret düzeyleri belirlenirken sektör rakamları esas alınarak çalışanlar genel düzeyin üzerinde ücretlendirilmektedir. 2015 yılı itibariyle mavi yakalı çalışanlar için minimum ücret asgari ücretin 2,6 katı olup beyaz yakalı çalışanlar için ise bu oran 4,1'dir.

Tüpraş çalışanlarının tümü resmi sosyal güvenlik sistemi kapsamında olup Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı tarafından yönetilen bir fon aracılığıyla gerçekleştirilen isteğe bağlı emeklilik ve

özel sağlık sigortası imkânlarından da faydalanmaktadır. Çalışanların yanı sıra aileleri de uygulanan sağlık sigortası programından yararlanabilmektedir. Vakıf üyesi olarak isteğe bağlı emeklilik sigortası uygulamasından 35 yaş altındaki kapsam dışı çalışanlar zorunlu olarak, tüm kapsam içi çalışanlar ile 35 yaş üstü kapsam dışı çalışanlar isteğe bağlı olarak faydalanmaktadır. Üyelerden aylık maaşlarının % 6'sı kadar kesinti yapılarak vakıf sandığına aktarılmakta, Tüpraş da aynı oranda fona katkıda bulunmakta olup 2015 yılında, 63,88 milyon TL tutarında işveren katkı payı ödenmiştir. Üyelikten ayrılma ya da emeklilik durumunda, fon bu kişilere toplu ya da aylık tahsis şeklinde ödeme yapmakta ve üyelere çeşitli durumlara karşı risk teminatı vermektedir.

Tüpraş çalışanları ihtiyaçları doğrultusunda görev evlerinden yararlanabilmektedir. Bu imkân sunulurken öncelik, üretimin devamlılığı ve emniyeti için tesislere yakın olmaları açısından teknik ve sıradışı gelişmelerde görev yapacak özellik ile yetkinliklere sahip personele verilmektedir. Çalışanlar ve aileleri Koç Ailem Programından da faydalanmaktadır. Tüpraş çalışanları, Koç Topluluğu şirketlerinin sunduğu ürün ve hizmetlerden emeklilik hayatları boyunca avantajlı olarak yararlanmaktadır. Raporlama döneminde, çalışanlara sağlanan yan faydaların daha esnek ve çalışan ihtiyaçlarına yönelik hale getirilmesi için yürütülen proje tamamlanmış ve Flextra adıyla devreye alınmıştır.

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

ÇALIŞAN GELİŞİMİ

Tüpraş, nitelikli insan kaynağına duyduğu ihtiyaç doğrultusunda performans değerlendirme, kariyer planlama, gelişim ve eğitim uygulamalarıyla çalışanlarının mesleki ve kişisel yetkinliklerini güçlendirmek, Tüpraş'a olan bağlılığı ve memnuniyeti artırmak adına çalışanlarının beklenti ve önerilerinin şirket yönetim süreçlerine yansımaları sağlamaktadır. Çalışanların görüşleri doğrultusunda iş ortamı ve sosyal yaşam standartları sürekli geliştirilmektedir.

Performans ve Kariyer Yönetimi

Tüpraş çalışanlarının performansı yıllık değerlendirilmekte olup beyaz yakalı çalışanların performans değerlendirilmesinde çok boyutlu hedef kartı sistemi kullanılmaktadır. Yıl içinde düzenlenen görüşmelerle hedef tespiti yapılırken yılsonunda organize edilen görüşmelerle elde edilen performans sonuçları değerlendirilerek çalışanlara geri bildirim sağlanmaktadır. Ayrıca ara dönem görüşmeleri ile çalışanların davranış modelleri ve

yetkinliklere ne ölçüde uygun davrandığı, hangi alanlarda güçlü ya da gelişime açık olduğu tespit edilmektedir. Mavi yaka çalışanlara da şirket üst yönetimi tarafından dönem sonuçları ve gelecek dönem hedef beklentileri hakkında geri bildirim sağlanmaktadır.

İç Koç Yetiştirme Programı

Koç Holding'in girişimiyle koçluk uygulamaları ve koçluk kültürünün Topluluk genelinde yaygınlaştırılması için 2012 yılında başlatılan İç Koç Yetiştirme Programı, raporlama döneminde de devam etmiştir. Tüpraş'ta iç koç sayısı 10'a yükselirken yeni iç koçlar

mevcut koçlarla birlikte farklı topluluk şirketlerinden çalışanlara koçluk desteği verilmeye başlanmıştır. 2015 yılında 24 çalışanın iç koçluk desteği süreci tamamlanmış olup 16 çalışan yılsonunda koçluk hizmeti almaya başlamıştır.

2015 yılında, yetenek yönetimi süreci; bölüm yöneticilerine gönderilen bilgilendirme kılavuzları ve duyurularla başlamıştır. Her bölüm yöneticisi ile birebir çalışılarak bölümlerin potansiyel çalışanları belirlenmiştir. 2014 yılında güncellenen şirket içindeki kritik roller bölüm yöneticileri tarafından yeniden gözden geçirilmiş ve bu rollere yedek olacak çalışanlar belirlenmiştir. Bu şekilde İnsan Kaynakları planlamasının yapılması ve uygun yedeklerin yetiştirilmesi için bir veri tabanı oluşturul-

muştur. Bütün bölümlerden gelen sonuçlar konsolide edilerek rafineri bazında çalışanların potansiyel durumları netleştirilmiştir. İnsan kaynağının daha etkin ve doğru şekilde kullanılmasını ve gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesini sağlayan bu çalışma terfi ve atamalarda yol gösterici bir kılavuz olma niteliği taşımaktadır.

İnsan Kaynakları Planlama ve Yetenek Yönetimi Sürecinin Enerjik Sistemi üzerinden yönetilmesi için gerekli çalışmalar

başlatılmıştır. Yöneticilerin çalışanlarıyla birlikte yaptıkları geri bildirim ve çalışanın gelişimi odaklı görüşmelere rehberlik etmesi amacıyla yine Enerjik Sistemi üzerinde Gelişim Modülü'nün devreye alınması planlanmaktadır. Bu modül sayesinde çalışanların Tüpraş yetkinlik setine göre geliştirmek istedikleri yetkinlikleriyle ilgili gelişim önerilerine ulaşabilmeleri, kendi süreçlerini takip etmeleri hedeflenmektedir.

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

Mesleki ve Kişisel Gelişim

Tüpraş, çalışanlarının mesleki ve kişisel yetkinliklerinin geliştirilmesine büyük önem vermektedir. Sektörde rekabet gücünün artırılmasında önemli bir yer tutan çalışanlarının gelişimini, çeşitli eğitim programlarıyla desteklemektedir. İşe alımla başlayan ve periyodik olarak tekrarlanan oriyantasyon eğitimlerinin yanında tüm çalışanlara iş süreçleri ve kariyer planlama çalışmaları sonuçları doğrultusunda özelleştirilmiş eğitimler sunulmaktadır. Eğitim çalışmalarını, çalışanlara eşit fırsat sağlama ilkesi çerçevesinde yönetilmektedir. Çalışanların sahip olması gereken teknik yetkinlikler belirlenerek eğitimler bu ihtiyaçlar doğrultusunda tasarlanmaktadır.

Çalışanlarının liderlik yetkinliklerinin güçlendirilmesini hedefleyen liderlik eğitim programlarına her yıl 100'ün üzerinde çalışan katılmaktadır. İlk yıllarını doldurmalarının ardından çalışanlara kendini tanıma, iletişim, takım olma konularında eğitimler verilmektedir. Bu sayede çalışanlar, ekip ve iş yönetimine yönelik eğitimlerle liderlik pozisyonlarına hazırlanmaktadır.

Ortak çalışma kültürünü şekillendirmek ve güçlendirmek amacıyla başlatılan kültürel değişim projesinin eğitim tasarımı 2015 yılında tamamlanmış ve eğitimler başlatılmıştır. 2 yıl sürecek olan proje kapsamında her bir çalışanın 3'er kez eğitimlere dahil edilmesi planlanmaktadır. Yine 2015 yılında başlatılan "Müşterinin Kahramanı Olmak" temalı yaygın eğitim programı ile müşterilere dokunan çalışanların farkındalık ve yetkinliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Tüpraş'ın üniversitelerle yaptığı anlaşmalar doğrultusunda sektörün uzman işgücü ihtiyacını karşılayacak yüksek lisans programları oluşturulmuştur. Tüpraş çalışanları, kariyer programlarının bir uzantısı olarak yüksek lisans eğitimi alırken akademik eğitimlerine devam etmek isteyen öğrenciler de bu programlardan yararlanabilmektedir. Çalışanların yüksek lisans ve MBA programlarına katılımı Tüpraş tarafından maddi olarak desteklenmektedir.

Raporlama döneminde, 22.308 çalışana toplam 234.311 kişi*saat eğitim verilmiştir. Her mavi yakalı çalışan ortalama 37, beyaz yakalı çalışan 95,3 saat eğitim alırken, şirket genelinde çalışan başına düşen ortalama eğitim saati 49,7'dir. Erkek çalışanlara yıl içinde ortalama 47, kadın çalışanlara ortalama 80 saat eğitim olanağı sağlanmıştır.

Çalışan Katılımı

Tüpraş, çalışanların fikir ve önerilerinin değerlendirildiği katılımcı bir yönetim anlayışı benimsemektedir. Bu doğrultuda, hedef yayılım toplantıları, İSG kurul toplantıları, öneri sistemleri, anketler, toplu sözleşmeler ve sosyal etkinlik kulüplerinin faaliyetleri gibi çok geniş bir yelpazede çalışanların şirket yönetimine dair görüşleri alınmakta ve süreç iyileştirme çalışmalarında değerlendirilmektedir. Bu araçlardan biri olan Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi (TTÖS) ile çalışanların şirket başarısına katkı sağlayan davranış ve çabaları ödüllendirilerek motivasyonları ve bağlılıkları artırılmaktadır. Rafine Öneriler Sistemi (RÖS) vasıtasıyla da çalışanların iş süreçleri

ve şirket uygulamaları hakkında iyileştirme önerileri geliştirilmesi desteklenerek yaratıcılıkları ve katılımları teşvik edilmektedir.

Çalışanların iş ortamı hakkındaki görüşlerinin öğrenilerek iyileştirilme alanlarının belirlenmesi amacıyla çalışan memnuniyeti ve bağlılığı anketleri gerçekleştirilmektedir. 2015 yılında yürütülen anket sonucunda Tüpraş geneli memnuniyet oranı da bağlılık oranı da %50, olarak ölçülmüştür. Tüpraş, çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmak adına beyaz yaka ve mavi yaka çalışanlar için paylaşım ve iletişim ortamlarının çoğaltılmasını hedeflemektedir.

Tüpraş, çalışanlarından duyarlı, sosyal yaşamda aktif ve sorumlu bireyler olmalarını beklemektedir. Tüpraş çalışanları çevre, eğitim, kültür-sanat, spor, sosyal sorumluluk gibi konularda örgütlenerek topluma katkı sağlamakta ve onların bu girişimleri desteklenmektedir. Ayrıca dört rafineride SEK Sosyal etkinlikler Kulüpleri SEK adı altında örgütlenmeleri sağlanarak kişisel yeteneklerinin topluma yararına dönüştürüldüğü sivil toplum kuruluşlarına gelir sağlayacak etkinlikler düzenlemelerine kurumsal iletişim tarafından rehberlik edilir. Bu kapsamda 2015 yılında 271 Tüpraş çalışanı, toplumsal gelişim faaliyetlerine gönüllü olarak katılmıştır. Yerel halk, iş ortakları ve tedarikçilerin bu çalışmalara verdiği destekle gönüllü sayısı 784'e ulaşmıştır.

İŞYERİ KÜLTÜRÜ

EĞİTİM

2015

Eğitim Katılımcı Sayısı

22.308

Kategori Bazında

Mavi Yaka	15.178
Beyaz Yaka	7.130

Cinsiyet Bazında

Kadın	2.306
Erkek	20.002

Toplam Eğitim Saati (kişi*saat)

234.311

Kategori Bazında

Mavi Yaka	135.997
Beyaz Yaka	98.314

Cinsiyet Bazında

Kadın	31.095
Erkek	203.216

Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati

49,7

Kategori Bazında

Mavi Yaka	37,0
Beyaz Yaka	95,3

Cinsiyet Bazında

Kadın	79,9
Erkek	47,0

En Başarılı Koçular

Koç Topluluğu'ndaki en iyi uygulamaların ortaya çıkarılması ve çalışanlara ilham vermesi için paylaşımı amacıyla yürütülen En Başarılı Koçular Yarışması'nda Tüpraş çalışanları 2015 yılında da ödüllendirildi. Tüpraş, 9 projeye katıldığı yarışmada ön

değerlendirme sonrası 4 projeye finalde yarışmaya hak kazandı. İzmir Rafinerisi'nde yürütülen Rafineri Arama Kurtarma (RAK) Ekibinin Planlı Duruş Programında Bakım Faaliyetlerine Desteği Projesi, "İş Birliği Geliştirenler" kategorisinde birincilik elde etti.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Tüpraş iş sahasında bulunan tüm çalışanlar ile ve paydaşların sağlık ve emniyeti en üst düzeyde güvenlik koşullarıyla sağlanmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusu Tüpraş Entegre Yönetim Sistemi ve SEÇ Politikası çerçevesinde yönetilmektedir. Tüpraş faaliyet sahalarının tümünde sağlık ve güvenlik süreçleri OHSAS 18001 Standardı'na uygun olarak yürütülmekte ve sertifikasyon düzenli olarak gerçekleştirilen bağımsız denetimlerle yenilenmektedir.

Tüpraş'ta faaliyet gösteren 5 İş Sağlığı ve Güvenliği Komitesi bulunmakta olup, bu komitelerde 10'u çalışan temsilcisi olmak üzere 35 üye görev almaktadır. Bu sayı yasal olarak oy kullanma yetkisini göstermekle birlikte komitelere, 90 kişiye yakın katılım sağlanmaktadır. Katılımcılar arasında asil üyelerin yanı sıra rafinerilerde bulunan İş Sağlığı güvenliği uzmanları, birim yöneticileri ve birimlerden temsilciler yer almaktadır.

Tüpraş, çalışanlarının ve kaza şiddet ve sıklık hedeflerine dahil ettiği müteahhit firma çalışanlarının bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri organize etmektedir. Raporlama döneminde bu kapsamda 19.918 kişinin katılımıyla 104.091 kişi*saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi gerçekleştirilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Sistemi'nin temel amacı, proaktif yaklaşımlar ile iş

kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilmesidir. 2015 yılında da İSG performansının daha iyi bir seviyeye getirilebilmesi için çalışmalar devam etmiştir. Bu kapsamda, iş izin sistemi gözden geçirilmiş, tüm standartlar sistemsel açıklıkları gidermek üzere ve hata ihtimalini en aza indirecek şekilde revize edilmiştir. 12 adet eğitim modülü hazırlanmış ve iş izin sisteminde görevi olan kişilere verilmeye başlanmıştır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİ

2015

Katılımcı Sayısı- Tüpraş Çalışanı	4.359
Katılımcı Sayısı- İş Ortağı Çalışanı	15.559
Eğitim Saati- Tüpraş Çalışanı (kişi*saat)	63.596
Eğitim Saati- İş Ortağı Çalışanı (kişi*saat)	40.495

İŞ GÜVENLİĞİ

Tüpraş, iş sağlığı ve güvenliği süreçlerini etkin risk değerlendirme ve sürekli öğrenme anlayışıyla yöneterek iş güvenliği risklerini azaltmakta ve potansiyel risklere karşı önlem seviyesini yükseltmektedir. Risk Değerlendirme Tablosu (RDT), Tehlike ve Etkileri Yönetim Süreci (TEYS), Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR), Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemi, Tüpraş Takip Sistemi (TTS) gibi birçok şirket içi ve uluslararası standart, risk değerlendirme sistematigi ve çalışma prosedürü takip edilerek emniyet riskleri bertaraf edilmektedir. Alınan önlemlere rağmen ortaya çıkan durumlarda analiz ve öğren-

me prosedürleri yürütülerek söz konusu durumun bir daha yaşanmasının önüne geçilmektedir.

Tüm Tüpraş çalışanları ve müteahhit çalışanlarının katılımı ile her ay düzenli olarak "Bu Kazaları Önleyemez miydik?" toplantıları gerçekleştirilmektedir. Bu toplantılarda, yaşanan kazalar ve ucuz atlatmalar paylaşmakta, nelerin daha iyi yapılabileceği değerlendirilmektedir. Haftalık olarak hazırlanan "Emniyet Konuşması" ile çalışanlar rafineri birimlerince bilgilendirilmektedir. Bu konuşmalarda, Tüpraş veya dünyada yaşanan kazalar ve ucuz atlatmalar paylaşmakta, sağlık ve

emniyet konularında çalışanlara genel bilgi aktarımı yapılmaktadır.

"Görünür Liderlik" uygulaması kapsamında, Tüpraş yöneticilerinin de katıldığı davranış odaklı emniyet turları gerçekleştirilmektedir. Uygulama ile rafinerilerde olumlu emniyetli davranışlarının desteklenmesi, genel emniyet farkındalığının artırılması, emniyet standartlarının saha uygulamalarının takibinin yapılması, emniyetsiz davranışın düzeltilmesi ve kaza potansiyelinin azaltılması hedeflenmektedir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Tüpraş, geçmişten alınan derslerle geleceği yapılandırmak, gerekli düzeltici önlemleri alarak yaşanabilecek kazaların önüne geçmek için sürekli iyileştirme çalışmaları yürütmektedir. Bu doğrultuda, 2014 yılında başlatılan yangın, patlama, zehirli madde salımı gibi büyük endüstriyel kazaları önlemek için proses tehlikelerinin belirlen-

mesini, anlaşılmasını ve kontrol altında tutulmasını sağlayan Proses Emniyeti çalışmaları 2015 yılında da devam etmiştir. İSG ve Proses Emniyeti Olay İletişiminin geliştirilmesi amaçlı Haftalık Kaza Paylaşımları uygulamasına başlanmıştır. Bu çalışma kapsamında dört rafineri tarafından raporlanmış olan kaza, küçük müda-

hale, yangın, çevre kirliliği, emniyetsiz durum ve ucuz atlatma dahil tüm İSG ve Proses Emniyeti olayları taranmakta ve özellikle dikkati çeken konular listelenmektedir.

	2011	2012	2013	2014	2015
Kaza Sıklık Oranı	2,2	1,5	1,1	1,6	2,5
Kaza Şiddet Oranı	83	289	26	308	315
Ölümlü Kaza Sayısı	0	1	0	2	1

İŞ SAĞLIĞI

Sürdürülebilir gelişmenin ve iş sürekliliğinin ancak sağlıklı bir iş ortamı ve çevre ile mümkün olabileceğine inanan Tüpraş, çalışanlarının mesleki ve genel hastalıklara karşı korunması için çalışmalar yürütmektedir. Bu doğrultuda, çalışanlar periyodik olarak sağlık kontrollerinden geçirilmekte, sağlık hizmetleri ve aşılama gibi önleyici tedbirler alınmaktadır. Alınan tedbirler sonucunda raporlama döneminde Tüpraş

ve müteahhit firma çalışanları arasında mesleki hastalık vakası yaşanmamıştır.

Çalışanların bulunduğu ortamdan doğabilecek sağlık risklerinin belirlenmesi amacıyla rafinerilerde Sağlık Risk Değerlendirmesi (SRD) çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında, sahaya özgü kimyasal, fiziksel, biyolojik, ergonomik ve psikolojik tehlikeler detaylı olarak değerlendirilmektedir. 2015 yılında Sağlık Risk

Değerlendirmesi ekibine güncelleme eğitimi verilmiştir.

Çalışan sağlığının korunmasına yönelik eğitimler ile çalışanların sağlıklı yaşam ve önleyici tedbirler hakkında bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Bu eğitimlerden Tüpraş çalışanlarının yanı sıra çalışan aileleri ve müteahhit çalışanları da faydalanmaktadır.

ENERJİ VE İKLİM

Sürekli artan enerji ihtiyacı ve iklim değişikliğinin insan sağlığı ve ekosistemler üzerindeki olumsuz etkileri şirketler için enerji ve iklim konusunda sorumlu bir yaklaşım benimsemeyi gerekli kılmakta, bu konuda rafinaj sektörüne de önemli sorumluluklar düşmektedir. Tüpraş, artan enerji tüketiminin ve iklim değişikliğinin getirdiği çevresel, sosyal ve ekonomik risklerin farkındalığıyla hareket etmektedir. Enerji talebinin karşılanmasında ve iklim değişikliği problemi karşısında üzerine düşeni yerine getirmek üzere çalışmaktadır.

ENERJİ YÖNETİMİ

Rafinaj sektöründe üretim enerji yoğun süreçlerle gerçekleştirilmekte, buna bağlı olarak yüksek enerji tüketimi ve emisyon değerleri ortaya çıkmaktadır. Enerji ve emisyon miktarı, işlenen ham petrol miktarındaki değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

2015 yılında, Tüpraş'ta işlenen ham petrol miktarı 2014 yılına kıyasla % 37 oranında artmıştır. Bu yüksek artışa karşın Tüpraş gerçekleştirdiği enerji verimliliği çalışmaları sonucu enerji tüketimindeki artışı % 13 ile sınırlamayı başarmıştır. Raporlama döneminde, 75.678 TJ doğrudan, 384 TJ dolaylı olmak üzere toplam 76.062 TJ enerji

tüketimi gerçekleştirilmiştir. İşlenen ham petrol başına enerji tüketimi 3,35 GJ/ton düzeyinden 2,76 GJ/tona, Solomon Enerji Yoğunluk Değeri (EII) ise 101,6'dan 99,3'e düşürülmüştür.

Tüpraş akaryakıt ürünlerinin rafineriler ve satış terminalleri arasındaki lojistiği içerisinde en büyük paya karayolu taşımacılığı sahiptir. Karayolu taşımaları; ani rafineri taleplerinin karşılanmasında ve demiryolunun yenilenme çalışmalarından ötürü yetersiz kalması nedeniyle tercih edilmektedir. Öte yandan, demiryolunun karayoluna oranla düşük maliyetli, güvenilir ve emniyetli olması, çevresel etkilerinin daha düşük olması Tüpraş'ın lojistik alanın-

daki tercihlerini demiryolu taşımacılığına kaydırmıştır. RUP projesi kapsamında alınan vagonlar ile vagon parkı sayısı 491 adede ulaşmıştır. Demiryolu taşımalarında trafik emniyeti açısından Kırıkkale-Mersin bölgesi haricinde tüm bölgelerde blok tren uygulaması yapılmaktadır.

Demiryollarında yapılan modernizasyon çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte 2015 yılında demiryolundan taşınan ürün miktarı 2014 yılına göre belirgin oranda artmıştır. Toplam lojistik operasyonun 2014 yılında %8'ini oluşturan demiryolu payı 2015 yılında %23'e yükselmiş ve 920.496 ton ürün demiryolları vasıtasıyla taşınmıştır.

ENERJİ VE İKLİM

İŞLENEN HAM PETROL BAŞINA ENERJİ TÜKETİMİ (GJ/TON)

2011	3,39
2012	3,21
2013	3,21
2014	3,35
2015	3,26

TÜPRAŞ EII PERFORMANSI

2011	105,4
2012	105,3
2013	102,1
2014	101,6
2015	99,3

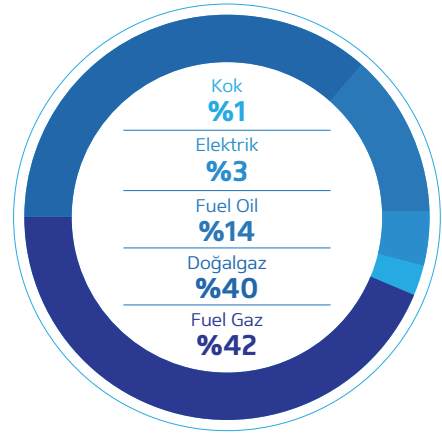
ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ

Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken verimliliği artırarak ve maliyetleri minimum düzeye indirerek her alanda operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşımayı hedeflemektedir. Enerji verimliliği projeleri ile Tüpraş, kalite ve performansı düşürmeden mevcut enerji kayıplarının

önlenmesini ve bu sayede tüketilen enerji miktarının en aza indirilmesini sağlamaktadır. Tüpraş, ayrıca Avrupa'da düşük emisyonu sahip rafineriler arasına girmeyi hedeflemekte bu doğrultuda, dünyada enerji tasarrufuna yönelik olarak uygulanan ileri teknoloji ve programları sürekli takip etmektedir.

Raporlama döneminde, Tüpraş iş süreçlerinde enerji verimli ekipman tercihi, süreç iyileştirmeleri ve enerji kayıplarının önlenmesine yönelik hayata geçirdiği 21 enerji verimliliği projesiyle 1.031 TJ enerji, 71.744 ton CO₂e sera gazı emisyonu tasarrufu sağlamıştır.

KAYNAKLARINA GÖRE ENERJİ KULLANIM ORANI (%)

	Proje Sayısı	Enerji Tasarrufu (TJ)	Emisyon Tasarrufu (ton CO ₂ e)
2011	92	3.053	316.955
2012	97	5.255	348.173
2013	40	2.841	189.019
2014	22	1.772	126.442
2015	21	1.031	71.744

ENERJİ VE İKLİM

Fırın ve Kazanlarda Online/Offline Temizlik Uygulamaları

Online temizlik uygulamaları ile ünite devrede iken ve üniteye marj kaybı olmadan fırın tüpleri üzerinde zamanla biriken kirliliklerin giderilmesi sağlanmaktadır. 2015 yılında, İzmit Rafinerisi'nde 8, İzmir Rafinerisi'nde 4 proses fırınında online temizlik yapılmıştır. Bunun yanında, Ayrıca, İzmir Rafinerisi'nde 1 ve Kırıkkale Rafinerisi'nde 2 kazanda offline temizlik yapılmıştır. 2015 yılı boyunca bu uygulamalar sayesinde fırın ve kazanlarda 47.257 Gcal/yıl yakıt tasarrufu sağlanmıştır.

İzmir Rafinerisi Turbogün Kondense Kademeli İptali Projesi

Enerji Yol Haritası çalışmaları kapsamında rafineriye yeni bir gaz türbini ve atık ısı kazanı tesis edilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda, Kuvvet Santrali kazanlarının yükü ve devrede tutulması gereken turbo jeneratör sayısının düşürülerek rafineri elektrik ve buhar dengesini optimize edecek şekilde TG-4 türbininde modernizasyon çalışmaları yürütülmektedir. Düşük verimlilikteki kondense kademesi iptal edilerek kojenerasyon verimi artırılmış ve 36.261 Gcal/yıl enerji tasarrufu elde edilmiştir.

İzmit Rafinerisi Platformer Fırınlarında Burner ve FD Fan Modifikasyonu Projesi

İzmit Rafinerisi'nde gerçekleştirilen proje kapsamında, Plant-36 Platformer Ünitesi'nde reaktör giriş akımlarını ısıtan 4 adet fırının burner'leri yenilenmiş ve hava emişine FD fan temin edilerek fırınlar cebri çekişli hale getirilmiştir. Bu proje ile 2015 yılında toplam 18.573 Gcal/yıl enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Kırıkkale Rafinerisi DHP Ünitesi Eşanjör Kimyasal Temizliği Projesi

Kırıkkale Rafinerisi'nde Plt-1650 DHP Ünitesi reaktör ön ısıtma ısı değiştiricilerde kimyasal temizlik yapılarak mekanik temizliğe yakın ölçüde bir temizlik sağlanmış, yüksek basınçta çalışan bu eşanjörlerde kimyasal temizlik yapılarak mekanik temizliğin oluşturacağı riskler engellenmiştir. Bu uygulama ile 2015 yılında 14.065 Gcal/yıl enerji tasarrufu elde edilmiştir.

ENERJİ VE İKLİM

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İklim değişikliğinin yol açtığı çevresel, finansal ve sosyal riskler rafinaj sektörü için önemli sorumlulukları beraberinde getirmektedir. Artan küresel emisyon miktarı, rafinaj şirketlerinin üretim süreçlerinde ve ürün portföyünde iklim dostu teknolojilere ağırlık vermesini gerekli kılmaktadır. Bu alandaki çalışmalara erkenden başlanması düşük karbon ekonomisinin yarattığı fırsatlardan faydalanmayı da kolaylaştıracaktır.

Tüpraş içinde bulunduğu tüm operasyonları ile üretim süreçlerinin çevre etkisini ölçerek, sürekli iyileştirme mantığı içinde sera gazı emisyonları ve çevreye zararlı

etkileri sektörel karşılaştırmalara göre analiz ederek, iklim değişikliği ile mücadele konusunda gerçekleştirdiği faaliyet ve yatırımları maliyet artırıcı unsur olarak değerlendirmekte, bu konuda üzerine düşen görevleri tespit ederek projelendirmekte ve hızla hayata geçirmektedir. Enerji verimliliği çalışmalarıyla üretim süreçlerinden, çevre dostu teknoloji ve uygulamalarla operasyonlar süreçlerden, ürün spekti yatırımları ve ArGe çalışmalarıyla ise tüketim süreçlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonu miktarının azaltılması için çalışmaktadır.

Tüpraş, iklim değişikliğine yönelik ulusal ve uluslararası gelişmeleri de yakından takip

etmektedir. Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere yetkili otoritelerin, sivil toplum örgütlerinin AB uyum çalışmaları kapsamında konu özelinde organize ettiği toplantılara, seminerlere katılım sağlamaktadır.

Tüpraş, 2015 yılında ulusal ve uluslararası gelişmeleri dikkate alarak sera gazı emisyonları hesaplamakta ve azaltım çalışmalarını sürdürmektedir. 2015 yılında gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarıyla sera gazı emisyonu miktarı 71,7 bin ton CO₂ azaltılarak tasarruf yapılmıştır. 2008 yılından bugüne gerçekleştirilen toplam azaltım miktarı 2,0 milyon ton CO₂ düzeyine ulaşmıştır.

ÇEVRE YÖNETİMİ

Tüpraş, ülkenin ihtiyaç duyduğu petrol ürünleri ihtiyacını eksiksiz karşılarken çevresel etkiyi asgari düzeyde tutarak gelecek nesillerin yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için çalışmaktadır. Faaliyetlerinden kaynaklanabilecek çevre üzerindeki olumsuz etkileri mevcut en iyi teknolojilere dayalı çözümler ile azaltarak çevre konusunda öncü şirket olmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, çevre yönetimini temel olarak kaynak verimliliğinin sağlanması, üretim süreçlerinden kaynaklanan emisyon, atık ve diğer çevresel etkilerin düşürülmesi, yasal düzenlemelere uyumun korunmasını içeren bir anlayış çerçevesinde yürütmektedir.

Avrupa Birliği Çevre Ödülleri'nde Birincilik

Tüpraş, daha az enerjiyle aynı verimliliği sağlayan "Membran Deaerasyon Soğuk Kazan Besleme Suyu ile Enerji Kazanımı Projesi" ile Bölgesel Çevre Merkezi (REC) ve Türkiye

Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğiyle gerçekleştirilen Avrupa Birliği Çevre Ödülleri'nde Türkiye Programı Süreç Kategorisi birincilik ödülünün sahibi oldu.

Tüpraş'ta çevresel konuların yönetiminden Çevre Müdürlüğü sorumludur. Sektörel açıdan kritik öneme sahip olan enerji yönetimine yönelik konular ise Enerji Yönetim Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır. Rafinerilerde çevre yönetimi Çevre Yönetim Birimleri ve Enerji Yöneticileri tarafından yürütülmektedir.

Tüpraş çevre yönetimi risk analizine dayalı olup şirket içi ve uluslararası standartlarla

temellendirilmektedir. Sürekli takip edilen uygulama ve performans sonuçları iç denetim süreçlerinin yanı sıra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı denetimi, yetkilendirilen kurumlar ve bağımsız kuruluşların gerçekleştirdiği denetimler ile Koç Topluluğu Çevre Denetim sürecine de tabidir. Bu sayede, sistemler ve sonuçlar şirket içinde ve şirket dışı kuruluşlar tarafından çapraz olarak izlenmekte, çok yönlü değerlendirme fırsatı oluşmaktadır.

Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde entegre yönetim sistemleri olan ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi etkin olarak uygulanmaktadır. Tüpraş'ın temel çevresel etki alanı olan enerji tüketimi ve sera gazı emisyonlarının etkin takibi için tüm tesislerde ortak hesaplama kriterleri kullanılmaktadır.

ÇEVRE YÖNETİMİ

SU YÖNETİMİ

Tüpraş, faaliyetleri için hayati önem taşıyan suyun kullanımında sorumlu bir yaklaşım benimsemektedir. Verimlilik ve geri kazanım uygulamalarıyla taze su kaynağı kullanımının ve atık su miktarının azaltılmasını hedeflemektedir. Üretim süreçlerinden doğan atık suyun deşarj kalitesini yasalarda belirtilen normların da üzerine çıkaracak çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar sayesinde Tüpraş, bir yandan operasyonel verimliliğini artırırken bir yandan operasyonlarını su kaynakları ve doğal alıcı ortamın biyoçeşitlilik değeri üzerinde olumsuz etki yaratmadan yürütmektedir.

Üretim miktarındaki belirgin artışa paralel olarak raporlama döneminde su tüketim

miktarında da artış yaşanarak toplam su tüketimi 25,7 milyon m³ düzeyinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, işlenen ham petrol başına su tüketimi %22,2 oranında bir düşüşle 0,7 m³/ton düzeyinde gerçekleşmiştir. 2015 yılında, su tüketiminin %74'ü yüzey kaynaklarından karşılanırken %22'lik kısmı şebeke suyu oluşturmaktadır. Kalan %4'lük kısım diğer kaynaklardan karşınmış olup raporlama döneminde yeraltı suyu kullanımı gerçekleşmemiştir.

Su geri kazanım çalışmaları her yıl olduğu gibi 2015 yılında da sürdürülmüştür. Bu çalışmalar sonucunda, 17,3 milyon m³ suyun geri dönüşümü sağlanmış ve Tüpraş faaliyetlerinde kullanılan toplam su miktarının %40,1'i geri kazanılmış su ile sağlanmıştır.

Ham su tüketim değerlerinin sınırlandırılmasına yönelik en temel uygulama su geri kazanımıdır. Su geri kazanım performansının iyileştirilmesinde atık su arıtma tesislerinde gerçekleştirilen uygulama ve yatırımlar önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmalar sayesinde üretime döndürülmek üzere geri kazanılan su miktarı artırılırken deşarj edilen atık su ilgili yasal mevzuatta belirtilen limit değerlerin çok altında kirlilik yüklerine ulaştırılarak doğal alıcı ortama deşarj edilmektedir. Raporlama döneminde 11,3 milyon m³ atık su yasal izinlerde belirtilen limit değerlere uygun olarak doğal alıcı ortama deşarj edilmiştir.

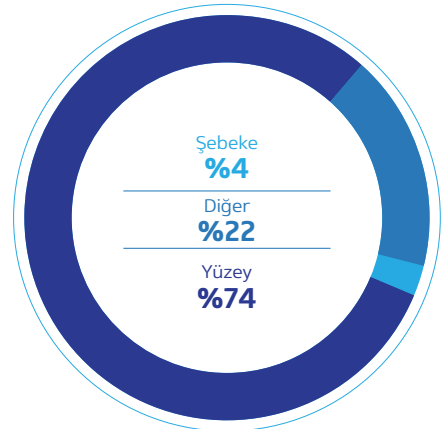
İŞLENEN HAM PETROL BAŞINA SU TÜKETİMİ (M³/TON)

2011	0,9
2012	1,0
2013	0,9
2014	0,9
2015	0,7

SU İHTİYACININ GERİ KAZANIMLA KARŞILANMA ORANI (%)

2011	37,1
2012	32,2
2013	36,3
2014	40,7
2015	40,1

KAYNAĞINA GÖRE SU KULLANIM ORANI

ÇEVRE YÖNETİMİ

ATIK YÖNETİMİ

Tüpraş, atık yönetiminde atık miktarının azaltılmasını ve oluşan atıkların kaynağında ayrıştırılarak geri kazanılmasını, geri kazanılmayan atıkların ise lisanslı firmalarca uygun yöntemlerle bertaraf edilmesini hedeflemektedir. Atık yönetimi ulusal mevzuatta yer alan Tüpraş portalından takip edilen yasal gereklilikler doğrultusunda yönetilmektedir. Atığın oluşumundan, bertarafına kadar geçen tüm süreçlerin takibi, ilgili yasa ve düzenlemelere uygunluğunun kontrolü Atık Yönetim Programı çerçevesinde yürütülmektedir.

Tehlikeli atıklar geçici tehlikeli atık depolama sahalarında, tehlikesiz atıklar ise hurda atık sahasında depolanmaktadır. Tüpraş faaliyetleri sonucunda 2015 yılında oluşan atık miktarı bir önceki yıla kıyasla %77'lik iyileşme ile 14.192 tonu tehlikeli 11.346 tonu tehlikesiz olmak üzere 25.538 ton olarak gerçekleşmiştir. Oluşan atığın ise %70'i

geri kazanılmış olup geri kazanılmayan atıklar yasal düzenlemelerde belirtilen norm ve yöntemlerle lisanslı firmalar tarafından bertaraf edilmiştir.

ATIK GERİ KAZANIM ORANI (%)

2011	81
2012	72
2013	76,7
2014	35,3
2015	69,7

BİYOÇEŞİTLİLİK VE ÇEVRE KORUMA

Tüpraş, risk tespit çalışmaları ile faaliyetlerinin doğal alanlar ve canlılar üzerinde yaratabileceği potansiyel olumsuz etkileri tespit etmekte ve bu risklere karşı tedbir mekanizmaları geliştirmektedir. Bu sayede çevresel etkiler sürekli olarak ölçümlenerek kontrol altında tutulmaktadır. Bunun yanında, risk temelli yöntemlerle hazırlanan müdahale planları ve belirli aralıklarla gerçekleştirilen tatbikatlarla acil durumlara karşı hazırlık hali güvence altına alınmaktadır.

Tüpraş üretim tesisleri, endüstriyel alanlarda faaliyet göstermekte olup fiziki etki alanı içinde 1. derecede doğal sit alanı, çevre koruma alanı, RAMSAR ya da benzeri sulak alanlar bulunmamaktadır. Fiziki

Çevre Eğitim ve Yatırımları

Çevre eğitimleri Tüpraş çevre yönetim sisteminin en önemli bileşenlerinden biridir. Tüpraş, çalışanlarının, iş ortaklarının ve toplumun genelinin çevre konusundaki farkındalığını artırmak amacıyla her yıl çevre eğitimleri düzenlemektedir. Bu kapsamda 2015 yılında 16.778 kişinin katılımıyla 17.787 kişi*saat çevre eğitimi verilmiştir.

yatırım kararları verilirken özel statülü alanlardan uzak olunmasına özen gösterilmektedir. Tüpraş'ın bu sorumlu yaklaşımı ve etkin çevre yönetimi sayesinde raporlama döneminde Tüpraş faaliyetlerinden dolayı doğal çevre ve canlı popülasyonu üzerinde belirgin bir olumsuz etki yaşanmamıştır.

Tüpraş, geri kazanım çalışmalarıyla üretim süreçlerinde oluşan atıkların önüne geçmekte, çevre eğitimleri ile çevresel farkındalık düzeyinin yükseltilmesine katkı sağlamakta ve ağaçlandırma çalışmalarıyla biyoçeşitlilik değerinin artırılmasını sağlamakta, ürün özelliği ve ArGe çalışmalarıyla ürünlerin çevresel etkilerinin azaltılması için çalışmaktadır.

Çevresel performansın iyileştirilmesi, çevre yönetiminin etkin biçimde yürütülmesi amacıyla Tüpraş her yıl önemli miktarda kaynağı çevre yatırımlarına ayırmaktadır. Raporlama döneminde 160,53 milyon TL yatırım maliyeti, 39,63 milyon TL işletme maliyeti olmak üzere çevre harcamalarına 200 milyon TL'nin üzerinde kaynak ayrılmıştır.

ÇEVRE YÖNETİMİ

ÇEVRE HARCAMALARI (MİLYON TL)

Yıl	Yatırım Harcamaları	İşletme Harcamaları	Toplam
2011	172,00	9,00	181,00
2012	186,62	25,55	212,17
2013	148,64	48,76	197,40
2014	142,37	36,71	178,68
2015	160,53	39,63	200,16

■ Yatırım Harcamaları ■ İşletme Harcamaları

Çalışanlar

Katılımcı Sayısı	4.428
Kişi*Saat	7.438

İş Ortakları

Katılımcı Sayısı	11.945
Kişi*Saat	10.121

Toplum

Katılımcı Sayısı	405
Kişi*Saat	228

Ağaçlandırma Çalışmaları

Tüpraş, doğal hayatın geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla yürüttüğü ağaçlandırma çalışmaları ile her yıl önemli miktarda orman arazisini doğaya kazandırmaktadır. Raporlama döneminde doğaya 223 fidan kazandırılarak 75 ton CO₂e emisyonun bertarafı sağlanmıştır.

Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında Kırıkkale Rafinerisi'nde 2008 yılından bu yana yürütülen "Tükettiğimiz Oksijeni Üretiyoruz" projesi ile Kırıkkale Rafinerisi Sosyal Tesislerinde konaklayan misafirler için fidan dikilmektedir. Tükettiğimiz oksijeni geri kazandırmanın en etkili yolunun ağaç yetiştirmek olduğu fikri ile

yola çıkan sürdürülebilir nitelikli bu projede 2015 yılında 185 fidan dikilmiştir. Böylece, 2008'den beri dikilen toplam fidan sayısı 5.262'ye ulaşmıştır.

	2011	2012	2013	2014	2015
Dikilen Fidan Sayısı	14.158	8.836	6.635	1.460	223
Giderilen CO ₂ e Emisyonu (ton)	4.672	2.916	2.191	482	75

EKONOMİK ETKİ ALANI

Tüpraş, yerel tedarik ağırlıklı tedarik zinciri uygulamalarıyla, iş ortaklarına ve öğrencilere yönelik yürüttüğü mesleki eğitim projeleriyle ve vergi ödemeleriyle Türkiye ekonomisine doğrudan ve dolaylı önemli katkılar sağlamakta, geniş bir ekonomik etki alanı oluşturmaktadır.

TEDARİK ZİNCİRİ UYGULAMALARI

Tüpraş binlerce tedarikçinin dahil olduğu geniş değer zinciriyle ülke ekonomisine katma değer sağlamaya devam etmektedir. Tüpraş'ın operasyonları dolayısıyla oluşan değer zincirinde on binlerce kişi istihdam olanağı bulmaktadır. İş ortakları firmalar tarafından Tüpraş faaliyetlerinde görev almak üzere istihdam edilen çalışan sayısı ise 605'tir.

Tedarikçi seçiminde, gerekli normları karşılayan yerel tedarikçiler öncelikli olarak tercih edilmektedir. Raporlama döneminde, 2.238 aktif tedarikçiden toplam 1.573 milyon TL satın alma gerçekleştirilmiştir. Satın almaların dosya bazında %81,7'si, toplam tutar bazında %72,1'i yerel tedarikçilerden gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, tedarik operasyonlarının dosya bazında %3,3'ü Tüpraş için özel üretim yapan yerli imalatçılardan sağlanmıştır.

Tüpraş, tedarikçilerini yarattığı değer zincirinin vazgeçilmez bir parçası olarak görmekte ve tedarikçileriyle yakın ve adilane iletişim kurmaya özen göstermektedir. Bu kapsamda, tedarikçiler ile tanışma toplantıları organize etmekte, tedarikçilere rafinerilere gelerek ürünlerini tanıtmaya ve faaliyetleri hakkında bilgi aktarma fırsatı sunmaktadır. Bunun yanında, gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla tedarikçileri

MESLEKİ EĞİTİM

Tüpraş, mesleki eğitime verdiği destekle ülke ekonomisine dolaylı katkı sağlamaktadır. İş ortağı çalışanlarının, lise ve üniversite çalışanlarının mesleki eğitimlerini desteklemeye raporlama döneminde de devam etmiştir. Bu kapsamda, 1.966 kişi mesleki eğitim programlarından faydalanırken 380

eğitim programlarına dahil etmekte ve yerinde denetimlerle çalışma koşullarını kontrol ederek Tüpraş normlarına uyumlarını güvence altına almaktadır. 2015 yılında, 196 tedarikçiye yönelik denetim gerçekleştirilmiş olup tedarikçilere yönelik 10.121 kişi*saat çevre eğitimi düzenlenmiştir. Tüpraş, tedarikçiler ile iş ilişkilerinde karşılıklı beklentilerinin eksiksiz giderilmesi anlayışını benimsenmekte, en üst düzeyde tedarikçi memnuniyeti sağlamayı ilke edinmektedir. Bu doğrultuda, her yıl düzenlenen Tedarikçi Memnuniyet Anketleri ile tedarikçilerin memnuniyet düzeylerini ölçerek ilişkileri daha da güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Raporlama döneminde gerçekleştirilen anket sonucuna göre tedarikçilerin %95,8'i kurulan ilişkiler ile ilgili memnuniyetini belirtmiştir.

Tüpraş, tedarik zinciri uygulamalarını sürekli iyileştirmek amacıyla çeşitli uygulamalar hayata geçirmektedir.

Tedarikçilere daha kolay, hızlı ve etkin bir iletişim ortamı sağlamak üzere tasarlanan "Tüpraş Tedarikçi Portalı"nın alt yapı çalışmaları tamamlanarak 2015 yılında uygulamaya alınmıştır. Tedarikçiler için bir bilgi, başvuru, haber, ölçümlene ve raporlama kaynağı olma niteliği taşıyan portal üzerinden çalışanlara tedarikçi yönetimi konularında yön gösterecek rehber ilkeler olan Tüpraş Tedarikçi Yönetimi Politikası ve Tüpraş Tedarikçi Davranış İlkeleri dokümanları yayınlanmıştır.

Tedarikçi başvurularının tedarikçi portalı üzerinden kabul edilmesi için anket alt yapısı hazırlanmış test çalışmalarına başlanmıştır. Tüpraş, tedarikçi başvurularını önceden açıklanmış standart, ilke ve şartlarını kabul eden tüm tedarikçiler için adil ve objektif olarak değerlendirmeyi ve bu tedarikçileri tedarik süreçlerine kazandırmayı taahhüt etmektedir.

Kaynağına Göre Tedarik Operasyonları

2015

	Dosya Adedi	Toplam Tutar (Milyon TL)
Yurtiçi	10.368	1.122
Yurtdışı	1.903	439
Yerli İmalat	421	12
Toplam	12.692	1.573

lise, 629 üniversite öğrencisi Tüpraş'ta staj yapma imkanı bulmuştur.

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)

Tüpraş Teknik Eğitim Programı çerçevesinde 2007 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan protokol kapsamında Kimya

Teknolojisi Alanı altında bulunan Rafineri ve Proses dallarında teknik insan gücünün yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Gerekli eğitim ortamının, materyalin ve eğitim kadrosunun oluşturulmasını üstlenen Tüpraş, MEGEP çalışmalarına raporlama döneminde de ara vermeden devam etmiştir.

EKONOMİK ETKİ ALANI

İzmit Rafinerisi'nde Körfez Teknik Endüstri Meslek Lisesi Makine Bakım Onarım dalı 12'nci sınıftan 13 öğrenci stajını sürdürmektedir. Öğrenciler okullarında işledikleri modül gereği zaman zaman sahaya gelerek makine bakım ve rafineri işleyişi konularında bilgi almaktadır. İzmit Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Rafineri ve Petrokimya dalı 11'inci sınıftan 8 öğrenci de yine saha uygulaması için rafineriye gelerek alanları ile ilgili konularda eğitim almaktadır. Kırıkkale Rafinerisi'nde Hacı Hidayet Doğruer Çok Programlı Anadolu Lisesi'nin Petrokimya Bölümü 11'inci sınıftan 8 öğrenci haftanın iki günü eğitim almıştır. Çalışanlar tarafından müfredata uygun şekilde derslerine destek verilen öğrenciler, sahada gözlem yapabilmeye olanağı bulmuştur. İzmir Rafinerisi'nde ise Kırıkkale Hacı Hidayet Doğruer Çok Programlı Anadolu Lisesi'nin 9 öğrencisi ve 1 öğretmen bir hafta süreyle teknik eğitim almıştır.

VERGİ POLİTİKASI

Tüpraş'ın ülke ekonomisine sağladığı doğrudan katkıların en belirgin olanı vergi ödemeleridir. Türkiye'nin en büyük vergi mükellefi olarak Tüpraş'ın faaliyetleri dolayısıyla oluşan doğrudan ve dolaylı vergi gelirleri Türkiye toplam gelirleri içinde önemli bir paya sahiptir. Tüpraş raporlama döneminde 32 milyon TL'ye yakın vergi ve benzer yükümlülük ödemesi gerçekleştirerek ülke ekonomisine katkı sağlamıştır. Tüpraş'ın ödediği verginin 2015 yılı itibarıyla Türkiye toplam vergi gelirleri içindeki payı %7,79'dur.

MEGEP Mesleki Eğitim ve Öğretim Öğrencileri için 2013 yılından bu yana "Özel Sektör Gönüllüleri Derneği" işbirliği ile Meslek Lisesi Koçları Projesi yürütülmektedir. Proje başlangıcından bu yana, yaklaşık 900 gönüllü, iki günlük Koçluk Becerileri ve Uygulama Modülleri eğitimini tamamlayarak, programı uygulamaya başlamıştır. Program çerçevesinde şirketler lokasyon ve alanlarına göre meslek liseleri ile eşleştirilmekte, öğrenci başvurularının ardından

10-12'şer kişilik gruplar oluşturularak gönüllü koçlar ile belirli modülleri uygulamak üzere 2 yıl boyunca bir araya gelmeleri sağlanmaktadır. 2015 yılında bu kapsamda, İzmit Rafinerisi Körfez Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Bakım Onarım Dalı 11'inci sınıftan 13, İzmit Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Rafineri ve Petrokimya dalından 11'inci sınıf olan 8 MEGEP öğrencisi için gönüllü koçların rehberliğinde kişisel gelişim sunumları ve müze gezileri gerçekleştirilmiştir.

Mesleki Eğitim Projeleri Kapsamında Ulaşılan Öğrenci Sayısı

2015

Mesleki Eğitim Verilen Öğrenci Sayısı	1.966
Toplam Stajyer Sayısı (Lise)	380
Toplam Stajyer Sayısı (Üniversite)	629

	2011	2012	2013	2014	2015
Vergi ve Benzeri Yükümlülük Ödemeleri (milyon TL)	24.147	26.643	28.607	23.433	31.916
Ödemelerin Türkiye Merkezi Yönetim Gelirleri İçindeki Payı (%)	8,16	8,01	7,35	5,5	6,6
Ödemelerin Türkiye Toplam Vergi Gelirleri İçindeki Payı (%)	9,47	9,52	8,74	6,62	7,79

TOPLUMSAL GELİŞİM

Tüpraş, kurumsal vatandaş olma ilkesi doğrultusunda faaliyet gösterdiği coğrafyalarda toplumun yaşam kalitesinin artırılmasına ve refah düzeyinin sürdürülebilir gelişimine katkı sağlamak amacıyla toplumsal gelişim projeleri yürütmektedir. Eğitim, çevre, kültür-sanat, spor ve alanlarında hayata geçirdiği projelerle Tüpraş, toplumsal sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Tüpraş'ın farklı paydaşlar nezdinde kurumsal algısının ve itibarının ölçülmesi amacıyla periyodik olarak araştırmalar yürütülmektedir. 2015 yılında gerçekleştirilen araştırmaya tedarikçiler de dahil edilmiş, 15 paydaş grubu üzerinden 1.380 kişiyle görüşme sağlanmıştır. Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar toplumsal projelerin planlanmasında yol gösterici olmaktadır.

Toplumsal projelerin yanı sıra Tüpraş, çeşitli kuruluşlarca oluşturulan inisiyatif ve projelere finansal, aynı veya operasyonel destek vermekte, hedef alanlarda faaliyet gösteren kurumları bağış ve sponsorluk yoluyla desteklemektedir. Raporlama döneminde, 79 bağış ve sponsorluk faaliyetine yaklaşık 17,3 milyon TL kaynak aktarılmıştır.

TOPLUMSAL GELİŞİM

EĞİTİME DESTEK

Gelenekselleşen "Tüpraş 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği"

Gelenekselleşen "Tüpraş 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği"nin sekizincisi 9 Mayıs'ta 1.750 çocuğun katılımıyla gerçekleşti. Batman Valiliği, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği geliştirerek düzenlenen şenliğe Batman merkez okulları ile Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı 50. Yıl Öğrenim Biriminden çocuklar katıldı. Şenlikte bu yıl Şırnak'ın İdil İlçesi Kaşıkçı köyünden bir grup öğrenci de öğretmenleriyle birlikte ağırlandı. 50 çalışanımız ve Toplum Gönüllüleri Vakfı'nın (TOG) Diyarbakır biriminden 14, Batman Biriminden 16 gönüllü, TEGV 50. Yıl Öğrenim Biriminden 20 gönüllü ve 75 öğretmen olmak üzere toplam 125 gönüllü katılımcı, çocuklara gruplar halinde rehberlik yaptı. İlk kez 2008 yılında düzenlenmeye başlayan şenliklerle bugüne dek 18 bin 250 çocuğa erişildi.

Ateşböceği İşletme Sponsorluğu

TEGV Ateşböceği Eğitim Programı çocuklarda özgüven, değerlilik, kendini ifade edebilme, yaratıcılık ve empati gibi duygu ve becerilerin gelişimi; çevre, çocuk hakları, hijyen ve yurttaşlık bilinci konularında duyarlılık kazanmaları için uygun ortam yaratmayı amaçlamaktadır. TEGV'in bu temel değerler üzerine şekillendirdiği 5 Ateşböceği Gezici Öğrenim Birimi'nin sponsorluğunu 2008 yılından bu yana Tüpraş üstleniyor. Ateşböceği gezici öğrenim birimleri 2015 yılında 8 ilde 10.689 çocuğa ulaştı. Projeye dahil olduğumuz 2008 yılından beri gezici öğrenim birimleri ile tanışan çocuk sayısı 107.026'e ulaştı.

Zeyrek Öğrenim Birimi İyileştirme Projesi

Koç Topluluğu çalışanlarının yetkinliğini arttırmak üzere faaliyet gösteren Koç Akademi Lider Geliştirme Eğitimleri Programı'nda Tüpraş'ı temsil eden 4 çalışanımız düzenledikleri kampanya ile Zeyrek Öğrenim Birimi'nin yenilenmesini sağladı. Çalışanlarımızın "Zeyrek Öğrenim Birimi İyileştirme Projesi" kampanyasına desteği sayesinde bilişim ve teknoloji odası, kütüphane, iki etkinlik odası ve ofis bölümü bulunan binanın tadilat, boya, tefriş işleri tespit edilerek gerekli uygulamalar gerçekleştirildi.

TOPLUMSAL GELİŞİM

Tüpraş, Gençler Yararına Runatolia Maratonu'nda Koştu

"Durma Lüksümüz Yok, İyilik Peşinde Gençler İçin Koş" diyen 31 Tüpraşlı, Runatolia Maratonu'nda koştu. Eşzamanlı olarak çalışanların şirket içinde düzenlediği kampanyadan sağlanan gelir gençlerin gönüllü olarak sosyal sorumluluk çalışmalarını katılımını sağlayan ve destekleyen TOG Toplum Gönüllüleri Vakfı'na bağışlandı.

Çocuklar İçin Kitap Topluyoruz

Çocuklara okuma alışkanlığının kazandırılması için, Batman'da kitap ihtiyacı olan ilköğretim okullarına verilmek üzere Genel Müdürlük ve diğer tüm rafinerilerden kitaplar toplanmakta ve gönüllüler tarafından dağıtımı yapılmaktadır. Yine Tüpraşlı gönüllülerce düzenlenen okuma günleri ile çocuklar kitap okumaya özendirilerek bunun alışkanlığa dönüşmesi desteklenmektedir. 2015 yılında 600 kitap bir lise ve bir ilköğretim okuluna teslim edilirken 2013 yılından bu yana bağışlanan kitap sayısı 6.600'e ulaştı.

23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali "Super Children Circus" Sponsorluğu

23-26 Nisan 2015 tarihleri arasında Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nce bu yıl dördüncüsü düzenlenen "23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenliği Eğitim ve Eğlence Fuarı"nın "Super Children Circus" gösterisinin sponsorluğunu Tüpraş üstlendi. 4 yıldır sponsorluk desteğini sürdürdüğümüz festivale bu yıl 44 ülkeden 1.100 çocuk katıldı.

SEK İzmit Tiyatro Kulübü Toplum Gönüllüleri Vakfı Yararına Sahneydi

Tüpraş İzmit Rafinerisi SEK Tiyatro Kulübümüz, Friedrich Dürrenmatt'ın yazdığı, Sevil Onaran'ın uyarladığı ve Aydın Sigalı'nın yönettiği "Ziyaret" oyununun ilk gösterimini 2015 yılında geliri Toplum Gönüllüleri Vakfı'na aktarılmak üzere sahneydi. SEK İzmit Tiyatro Kulübü ile "Durma Lüksümüz Yok İyilik Peşinde Gençler İçin Koş" kurumsal sorumluluk proje ekibinin işbirliği kapsamında sahnelenen oyunu 550 kişi izledi.

TOPLUMSAL GELİŞİM

Koç Üniversitesi Burs Programları

Tüpraş, Türkiye’de sosyal bilimlerin gelişimine hizmet etmeyi ve bu alanda yapılan çalışmalarını desteklemeyi dolayısıyla Türkiye’nin düşünce yaşamına katkıda bulunmayı hedefleyen Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Üstün Başarı Burs Programı’na desteğini 2015 yılında da sürdürdü. Program kapsamında Arkeoloji ve Sanat Tarihi, Uluslararası İlişkiler, Psikoloji ve Tasarım Toplum Teknoloji bölümlerinde 8 öğrenci Tüpraş burs desteği ile doktora öğrenimine devam ediyor.

Tüpraş, 2015 yılında, ülke genelinde başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencilere burs desteği sağlayarak gençlere eğitimde fırsat eşitliği tanımayı hedefleyen Koç Üniversitesi’nin Anadolu Bursiyerleri Programına’da destek vermeye devam etti. 2015-2016 akademik yılıyla beraber programa; Kocaeli ve Karabük’ten İşletme ve Makine Mühendisliği bölümlerinde eğitim alacak iki genç daha dahil oldu. 2015 yılı itibarıyla, proje kapsamında 8 öğrenci Tüpraş bursuyla Koç Üniversitesi’nde eğitimlerini sürdürüyor.

İzmir Rafineri Teknik Gezileri

2015 yılında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kimya Mühendisliği, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümü, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Maltepe Askeri Lisesi ve Ege Üniversitesi Mühendislik Kulübü’nden 270 öğrencinin katılımıyla İzmir Rafinerimize teknik geziler düzenlendi. Gezilerle öğrencilerin mesleki anlamda gelişimlerine katkıda bulunulması, rafineri ve rafinaj sektörü hakkında bilgilendirilmesi amaçlanıyor.

Kazalara Karşı Önleminizi Alın!

Tüpraş İzmir Rafinerisi; Emniyet ve Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında Teknik Emniyet ve Çevre Müdürlüğü işbirliği ile Tüpraş çalışanları ve ailelerini ev kazalarına karşı bilgilendirmek amacıyla “Kazalara Karşı Önleminizi Alın!” başlıklı ev ve mutfak kazaları konusunda bilgi içeren broşürleri çalışanlar ve aileleri ile paylaştı.

TOG Anahtar Eğitimleri

2015 yılında, Toplum Gönüllüleri Vakfı eğitimcilerince verilen “Gönüllülük ve Sivil Toplum”, “Proje Yönetimi” ve “Ekip Çalışması ve İletişim” başlıklarından oluşan TOG Anahtar Eğitimleri düzenlendi. Kurumsal sorumluluk projelerinin oluşturulması, yönetimi, proje geliştirme ve STK’lar ile iletişimi odağına alan eğitime 19 Tüpraşlı katıldı.

TOPLUMSAL GELİŞİM

KÜLTÜR-SANATA DESTEK

Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler

Tüpraş'ın uluslararası piyanistlerimiz Güher-Süher Pekinel ile gerçekleştirdiği "Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler" projesi 2015 yılında da devam etti. 15-23 yaş arasındaki üstün yetenekli gençlerin burs desteği ile müzik alanında en nitelikli okullarında, uzman eğitimler eşliğinde gelişim ve eğitimlerini sürdürmelerinin sağlayan proje gençlerin başarılarıyla taçlanıyor. Öğrenciler, uluslararası yarışmalarda ödüller kazanıyor ve tanınmış orkestralar tarafından davet ediliyorlar.

İKSV 14. İstanbul Bienali Sponsorluğu

Tüpraş, 2015 yılında İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenlenen Carolyn Christov-Bakargiev tarafından şekillendirilen Tuzlu Su: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori başlıklı 14. İstanbul Bienali'nin sponsorları arasında yer aldı. Bienalde, 80'in üzerinde katılımcının 1.500'ün üzerinde eseri, 36 farklı mekanda sergilenerek 545 bin izleyici ile buluştu. Bienal kapsamında organize edilen çocuk eğitim programlarına 3 binden fazla çocuk katıldı.

Aktüel Arkeoloji Dergisi Yayın Sponsorluğu

2007 yılından beri Anadolu tarihini Anadolu insanına anlatmak için yayın yapan Aktüel Arkeoloji Dergisi, 2010 yılından beri Tüpraş desteği ile yayını sürdürüyor. 2010 sonrasında 100.000'e yakın baskı yapan, web sitesi ve sosyal medya aracılığıyla milyonlarca insana ulaşan Aktüel Arkeoloji Dergisi, korunan ve gelecek kuşaklara bırakılabilen bir Anadolu için çalışmalarına devam ediyor.

TOPLUMSAL GELİŞİM

ÇEVREYE DESTEK

Mutlu Atıklar Aliğa'da Ambalaj Atıklarının Ayrıştırma Hareketi

2010 yılında İzmir Rafinerisi'nde ambalaj atıklarının ayrıştırılarak geri kazanılmasının sağlanması fikriyle ortaya çıkan proje 2015 yılında çeşitli etkinliklerle devam etti. Proje ekibi Aliğa'daki 5 ilkokulun Proje Tasarım derslerine konuk oldu ve öğrencileri bir yandan atıkları ayrıştırma konusunda bilgilendirirken bir yandan da çocuklara uçurtma yapımını öğretti. Gelenekselleşen ve bu yıl altıncısı düzenlenen "Mutlu Atıklar Uçurtma Şenliği" 19 Mayıs'ta Aliğa Cumhuriyet Meydanı'nda düzenlendi. Rengarenk uçurtmaların gökyüzünü şenlendirdiği etkinliğe LÖSEV alanda stant kurarak, Kızılay ise kan verme aracı ile gelerek destek verdi.

"Mutlu Atıklar Aliğa'da Ambalaj Atıklarının Ayrıştırma Hareketi" kapsamında Emniyet Çevre Haftası'nda proje gönüllüsü çalışanlarımız tarafından LPG platformu kıyı şeridi ve marina sahil şeridi de temizlendi.

Atıkların Geri Dönüşümü, Çevre ve Sağlık Bilincinin Artırılması Eğitimleri

Tüpraş Batman Rafinerisi çalışanları "Atıkların Geri Dönüşümü, Çevre ve Sağlık Bilincinin Artırılması Eğitimleri"ni raporlama döneminde, Siirt, Bitlis, Batman'ın köyleri ve Tatvan'daki 4 okulda sürdürdü. 2015 yılında 385 öğrenciye 770 kişi*saat eğitimin verildiği proje ile bugüne kadar 2.605 öğrenciye ulaşıldı. Proje kapsamında gelen talepler üzerine site ve apartman sakinleri için de aynı eğitimler düzenlenerek 233 kişi*saat eğitim verildi.

Engelleri Kaldırmak İçin "Plastik Kapak Topluyoruz"

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca başlatılan, 2013 yılında Batman Rafinerisi gönüllülerince de yürütülmeye başlayan "Plastik Kapak Toplama Kampanyası" 2015 yılında da devam etti. Kampanya kapsamında toplanan 450 kg kapak ile temin edilen 2 akülü sandalye ihtiyaç sahiplerinin kullanımına sunuldu. Böylece, bugüne dek toplanan 1.430 kg plastik kapak ile 6 akülü ve 2 manuel sandalye engelli vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmak üzere onlara ulaştırılmış oldu.

Engelleri Kaldırmak İçin "Atık Bitkisel Yağ Topluyoruz"

Batman Rafinerisi'nde gönüllü çalışanların başlattığı kampanya kapsamında, atık bitkisel yağların geri dönüşümünden elde edilen gelirin lisanslı geri dönüşüm firması tarafından engellilere destek kapsamında işitme cihazı, tekerlekli sandalye ve muhtelif aparat temininde kullanılması hedefleniyor. 2015 yılında devam eden proje kapsamında 50 litre atık bitkisel yağ lisanslı geri dönüşüm firmasına teslim edildi.

TOPLUMSAL GELİŞİM

SPORA DESTEK

Gönüllü Eğitimlerimizle Judo ve Basketbol Öğreniyoruz

Tüpraş İzmir Rafinerisi çalışanlarının ve çocuklarının farklı spor dalları ile tanışmasını sağlayan, özellikle genç yaş gruplarında sorumluluk duygusunun gelişiminde, takım ruhuna sahip olmada, öfke kontrolünde ve dikkat dağınıklığının önüne geçilmesinde büyük rol oynayan judo ve basketbol dallarında hobi amaçlı sportif öğrenme faaliyetleri düzenlenmiştir. Gönüllü eğitimcilerin özveriyle çalışmaları ile 9-13 yaş grubundan çocuklar "Basketbol Öğreniyoruz" derslerini tamamlarken 8-16 yaş grubu ise judo eğitimlerine devam etmektedir.

Batman Tüpraşspor Futbol Kulübü Gençleri Spora Kazandırıyor

1995 yılında Batman Rafinerisi çalışanlarının bağımsız inisiyatifi ile sporun bedensel, zihinsel gelişimi destekleyeceği bilinci ve gençleri kötü alışkanlıklardan uzak tutmak amacı ile kurulan Tüpraşspor Futbol Kulübü Batman Rafinerisi çevresinde bulunan yetenekli gençlere sağlıklı bir ortamda bilinçli spor yaparak bu alanda yükselme imkânı oluşturacak bir platform sunuyor. Kulüp, gönüllülerimiz tarafından Gençlik İl Spor Müdürlüğü, Batman Amatör Spor Kulüp-

leri Federasyonu, Türkiye Futbol Federasyonu ve diğer kulüplerle işbirliği içerisinde başarılı bir şekilde yönetiliyor.

2015 yılı itibarıyla 10-18 yaş arası 41 lisanslı, 35 lisansız olmak üzere 76 sporcu bünyesinde bulunduran kulüp, bölgesel ve ulusal yarışmalarda önemli dereceler elde ediyor. Yaklaşık 100 öğrencinin faydalandığı Tüpraş Spor Kulübü altyapısında yetişen bir futbolcu Milli Takıma seçilirken birçok futbolcu profesyonel spor kulüplerine transfer olma başarısını göstermiştir. Tüpraş Spor Kulübü bugüne kadar 4 dalda toplamda 16 kez şampiyonluk elde etmiştir.

Engel Tanıyıyorlar

2006 yılında kurulan Batman Engelliler Spor Kulübü Derneği 2007-2008 sezonundan bu yana Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Basketbol 2. Liginde mücadele ediyor. 20'si lisanslı 35 sporcusu bulunan, kurulduğu günden bu yana yüzlerce engelli vatandaşımıza spor yapma imkânı sağlayan kulüp, Tekerlekli Sandalye Basketbol 1. Ligine yükselme hedefiyle çalışmalarını Tüpraş desteğiyle sürdürüyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Tüpraş, sürdürülebilir iş modeliyle karlılığın, operasyonel devamlılığın, toplumsal güvenilirliğin geliştirilmesinin yanında ülkenin sürdürülebilir gelişimini desteklemeyi de temel bir sorumluluk olarak görmektedir. Şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışı benimseyen Tüpraş, sürdürülebilirlik yönetimi kapsamında, risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla politika ve stratejiler geliştirmekte, organizasyon yapısını sürekli güçlendirmek üzere çeşitli uygulamalar yürütmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNCELİKLERİ

Tüpraş'ın kurumsal sorumluluk faaliyetlerinin temelini öncelikli performans alanları oluşturmaktadır. Öncelikli konular, risk, sorumluluk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla, sistematik yöntemlerle ve organizasyon genelini temsil eden iş birimlerinin katılımıyla belirlenmektedir.

Öncelikli alanların belirlenmesi süreci, dönemsel olarak oluşturulan Tüpraş Kurumsal Sorumluluk Çalışma Grubu tarafından yürütülmektedir. Bu süreçte paydaş beklentileri göz önünde bulundurulmuş ve şirket dışı uzman görüşlerinden yararlanılarak sosyal, ekonomik ve çevresel konular değerlendirilmektedir. Süreç sonunda elde edilen sonuçlar, gerçekleştirilecek çalışmalar için yönlendirici olup,

kurumsal sorumluluk raporlarının ana içeriğini bu öncelikli alanlarda gerçekleştirilen uygulama ve performans sonuçları oluşturmaktadır.

Tüpraş öncelikli konu evreni, sektör ve faaliyet coğrafyasının, mevcut anlaşma ve düzenlemeler ile paydaş beklentileri ve konjonktürel unsurların dikkate alındığı kapsamlı bir araştırma sonucu oluşturulmuştur. Şirket fonksiyonlarının genelini temsil eden çalışma kapsamında, ilgili konuların Tüpraş'ın faaliyetleri üzerinde etki potansiyeli, paydaş beklenti düzeyi ve değer zinciri evreleri içindeki konumu risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar uzman görüşleri ve şirket üst yönetimi geri bildirimleriyle şekillendirilerek öncelikli konu portföyü-

ne son şekli verilmiştir. Her raporlama dönemi öncesinde, öncelikli konu portföyümüz uzmanlarca incelenerek güncelleme ihtiyaçları değerlendirilmekte, gerekli durumlarda revizyon çalışmaları yürütülmektedir. Öncelikli konu evreni raporlama döneminde uzman görüşü doğrultusunda yeniden değerlendirilmiş ve Tüpraş'ın kurumsal sorumluluk öncelikleri portföyünde belirgin bir değişiklik oluşturacak şartların bulunmadığına kanaat getirilmiştir.

Önceliklendirme çalışmaları yürütülürken konuların paydaş grupları için taşıdığı önem göz önünde bulundurulmakta, bu sayede kurumsal sorumluluk raporlarının içeriğinin belirlenmesinde paydaş beklentileri de belirleyici olmaktadır.

	Öncelikli Konular	Tedarik Süreçleri	Üretim Süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Pazarlama ve Satış Süreçleri	Satış Sonrası Süreçler
Yönetişim Öncelikleri	Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi	X	X	X	X	X
	Kamu Politikaları ve Lobicilik	X	X	X	X	X
Çevresel Öncelikler	Enerji ve İklim Değişikliği		X	X		
	Üretim Çevresel Etkileri		X			
	Su Yönetimi		X			
Ekonomik Öncelikler	Ürün ve Hizmet Kalitesi		X		X	X
	Veri ve Benzeri Yükümlülükler		X		X	X
	Müşteri Memnuniyeti		X		X	X
	ArGe Çalışmaları		X			
Soysal Öncelikler	Varlık Bütünlüğü		X			
	İş Sağlığı ve Emniyeti		X			
	Yetenek Yönetimi		X			
	Afet ve Acil Durum Hazırlığı		X			

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

RİSK YÖNETİMİ VE İÇ DENETİM

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından yürütülmektedir. Tüpraş, karşılaşılabileceği riskleri erken teşhis ederek bunları fırsata dönüştürmek amacıyla gerekli planları hazır bulundur-

maktadır. Risk unsurlarının tanımlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve yönetilmesi amacıyla iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasından, risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin kurumsal yapıya entegre edilmesinden, risk unsurlarının ölçülmesi, Yönetim Kurulu'na raporlanması ve karar mekanizmalarında kullanılmasından Risk Yönetimi Komitesi sorumludur.

Erken uyarı ve takip sistemleriyle desteklenen Tüpraş Risk Yönetim Sistemi kurumsal sorumluluk önceliklerinin de bulunduğu beş temel başlığı kapsamaktadır. Tüpraş'ın risk yönetim metodolojisi hakkında detaylı bilgiye Tüpraş 2015 Faaliyet Raporu'ndan ulaşabilirsiniz.

TÜPRAŞ ÖZET RİSK HARİTASI

Tehlike Riskleri	Yangın, Enerji/Su Kesintisi, İş Kazası, Deprem, Sel, Terör ve Sabotaj
Finansal Riskler	Döviz Kuru, Likidite, Faiz
Ticari Riskler	Hammadde Fiyatları, Ürün Fiyatları, Müşteri Kredileri
Operasyonel Riskler	İSG-Çevre, Tedarik/Taşıma, Ürün Özellikleri, Bilgi Teknolojileri
Stratejik Riskler	Müşteri Tercihleri/Tüketim Trendleri, Hukuk, Politika

Tüpraş'ın risk yönetim sürecinde, iç denetim çalışmaları önemli bir yer tutmaktadır. Denetim faaliyetleri kapsam ve sıklığı ilgili standartlara uygun biçimde tasarlanan planlarla mali, operasyonel, risk süreci yasal uyum, iş etiği ve suiistimal ana başlıklarında aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemler olarak yürütülmektedir. Mali

denetimler ve süreç denetimler tüm Tüpraş operasyonlarında yılda iki kez gerçekleştirilirken çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler yılda en az bir kez olmak üzere gerçekleştirilmektedir. Planlı denetimlerin yanında ihtiyaca göre oluşturulan ad-hoc denetim uygulamaları da bulunmaktadır. Sürekli olarak gerçek-

leştirilen iç denetimler sonrasında elde edilen tespitler şirket üst yönetimi ile paylaşılarak düzeltici tedbirlerin alınmasına ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar hayata geçirilmektedir. Tespitler düzenli olarak gözden geçirilerek faaliyetlerde sağlanan iyileştirmeler takip edilir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

2015 yılında rafineriler Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü tarafından toplamda 81 kişi*gün olmak üzere 29 defa ziyaret edilmiş ve denetim faaliyeti yürütülmüştür. Denetim faaliyetleri kapsamında tüm iş birimleri rüşvet ve yolsuzluk konuları risklerine karşı da değerlendirilmektedir. Herhangi bir bulguya rastlanması halinde konu Şirket Etik Kurulu'na taşınmaktadır. Kurul kararına istinaden yaptırım uygulanabilmekte ve gerekli durumlarda düzeltici ve önleyici kontroller uygulamaya alınmaktadır. Ayrıca, şüphe uyandıran herhangi bir durum karşısında konunun Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü'ne taşınmasını sağlayacak gerekli iletişim kanalları da bulunmaktadır.

Tüpraş, faaliyetlerinde yasalara tam uyumu hedeflemekte, doğrudan ve dolaylı olarak taraf olduğu inisiyatiflere karşı taahhütlerini de uyum çalışmalarını kapsamında ve iç denetim çalışmalarının bir parçası olarak yönetmektedir. OHSAS 18001, ISO 14001 ve ISO 27001 sistem standartlarına uyum düzeyi de aynı özenle takip edilmekte ve denetimler doğrultusunda sertifikalandırılma uygulamaları yürütülmektedir.

Tüpraş çalışanlarının tamamı Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri hakkında bilgilendirilmektedir. Çalışanlarca iletilen

ihbarlar gizlilik ilkesi içerisinde Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü tarafından değerlendirilerek sonuçları üst yönetim ile paylaşılmaktadır.

Denetim çalışmaları kapsamında, tedarikçi operasyonları da değerlendirilmektedir. Raporlama döneminde 196 tedarikçi denetim sürecine tabi tutulmuştur. Raporlama döneminde, üretim kalitesi, çevre yönetimi, çalışma ortamı ve insan hakları gibi unsurların değerlendirildiği tedarikçi denetim sürecinden beklenen minimum koşulları sağlayamadığı gerekçesiyle kontratı iptal edilen tedarikçi firma bulunmamaktadır.

PAYDAŞ KATILIMI

Tüpraş, paydaş ilişkilerinin yönetiminde şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışı benimsemektedir. Karar alma ve uygulama süreçlerinde paydaş görüşlerinin de yer almasını sağlayacak mekanizmalar geliştirmektedir. Bu mekanizmalar vasıtasıyla aynı zamanda, ilgili paydaş gruplarının şirket faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin sonuçlarına yönelik bilgilendirilmesini de sağlamaktadır.

Tüpraş paydaşlarıyla işbirlikleri ve ortak projeler gerçekleştirmektedir. Birlikte çalışılacak paydaş grubuna karar verilirken

ortak bir amacın varlığı, karşılıklı şeffaf ve açık iletişimin sağlanması, Tüpraş'la özdeş etik ilke ve çalışma normlarının benimsenmiş olması, işbirliğine veya ortaklığa konu olan projenin gerçekleştirilmesine yönelik bilgi, deneyim ve kaynağa sahip olunmasına dikkat edilmektedir.

Tüpraş, hiçbir siyasi veya ideolojik düşünce, eğilim ya da örgütlenmenin tarafı olmaz; siyasi parti, politikacı ve adayların faaliyet veya kampanyalarına doğrudan ya da dolaylı olarak destek vermez. Şirket faaliyet sahalarının ya da şirket kaynaklarının bu gibi çalışmalar için kullanılmasına ve şirketin özel çıkarı için lobi faaliyeti yürütülmesine izin verilmez. Tüpraş, kamu kuruluşlarıyla kurduğu şeffaf ilişkiler çerçevesinde karşılıklı bilgi paylaşımında bulunur ve sektör hakkındaki bilgi taleplerini yanıtlar. Sektörel sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına destek vererek sektörel sorunların çözümüne katkıda bulunur. Kamu kuruluşlarının müşteri konumunda bulunduğu durumlarda ve ihale alım süreçlerinde serbest rekabet kurallarına ve yasal prosedürlere tam uyum içinde hareket eder.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

PAYDAŞ İLETİŞİM ARAÇLARI

Çalışanlar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Çalışan Bağlılığı Araştırması (yıllık), İç İletişim Toplantıları (yıllık), Performans Değerlendirme Toplantıları (yıllık), Rafine Dergisi (4 aylık), İş Sağlığı ve Emniyet Kuralları (aylık), Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), İç Bilgilendirme Duyuruları (anlık), Toplumsal Projeler (sürekli), Sosyal Etkinlik Kulüpleri (sürekli), Rafine Önerileri Sistemi (sürekli), Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi (sürekli), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), Toplu İş Sözleşmesi (sürekli), Çalışan Eğitimleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Rafineri Bilgi Bankası (sürekli) ve Kurumsal Portal (sürekli)
Pay Sahipleri ve Yatırımcılar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Genel Kurul Toplantıları (yıllık), Ara Dönem Faaliyet Raporları (üç aylık), Bilgilendirme ve Özel Durum Açıklamaları (anlık), Roadshow ve Yatırımcı Sunumları (talep üzerine), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Analist Sunumları ve Telekonferanslar (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
Müşteriler	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Müşteri Memnuniyeti Araştırması (yıllık), Rafine Dergisi (4 aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), İnternet Tabanlı Uygulamalar (Müşteri Portalı, Tüpraş Sipariş Portalı) (sürekli), Müşteri İlişkileri Yönetim Sistemi (sürekli), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
İş Ortakları ve Tedarikçiler	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Tedarikçi Memnuniyeti Araştırması (yıllık), Rafine Dergisi (4 aylık), Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İş Ortağı SEÇ-G Sistemi (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), İnternet Tabanlı Uygulamalar (Müşteri Portalı, Tüpraş Sipariş Portalı)
Dolaylı Çalışanlar	Rafine Dergisi (4 aylık), Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İş Ortağı SEÇ-G Sistemi (sürekli), Çalışan Eğitimleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
Sendikalar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Rafine Dergisi (4 aylık), İş Sağlığı ve Emniyeti Kurulları (aylık), Toplantı ve Görüşmeler (sürekli), Toplu İş Sözleşmesi (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
Kamu Kurum ve Kuruluşları	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Denetimler (periyodik/anlık), Toplantı ve Görüşmeler (sürekli), Ortak Projeler (talep üzerine), Teşvikler (talep üzerine), İnternet Sitesi (sürekli)
Sivil Toplum Kuruluşları	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (sürekli), Ortak Projeler (talep üzerine), Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine), Üyelikler (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Eğitim Kurumları	Ar-Ge Ortaklıkları (proje bazında), Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine), Altyapı ve Eğitim Destekleri (talep üzerine), Yüksek Lisans ve Sektörel Uzmanlık Programları (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
Medya	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Rafine Dergisi (4 aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Basın Toplantıları ve Bültenleri (anlık), İnternet Sitesi (sürekli)
Yerel Halk	Algı ve İtibar Araştırmaları (iki yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Duyurular (anlık), Toplumsal Projeler ve Altyapı Destekleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)
Toplum	Algı ve İtibar Araştırmaları (iki yıllık), Toplumsal Projeler ve Altyapı Destekleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli)

RAPORLAMA DÖNEMİNDE AKTİF KATILIM SAĞLANAN KURULUŞLAR

Yönetiminde veya Meslek Komitelerinde Yer Alınan Kuruluşlar	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Kalite Derneği, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Kocaeli Sanayi Odası, Kırıkkale Ticaret ve Sanayi Odası, Akdeniz İhracatçı Birlikleri, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC)
Üye Olunan Kuruluşlar	Demiryolu Taşımacılığı Derneği, Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı, Kurumsal İletişimciler Derneği, Körfez Ticaret Odası, Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, Türkiye Bilişim Derneği, Teknoloji Bilişim Yönetim ve Denetim Enstitüsü Derneği, Türkiye Etik ve İtibar Derneği, Türkiye Kojenerasyon Derneği, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, Türkiye Dış Ticaret Derneği, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği, Aliağa Ticaret Odası, Batman Ticaret ve Sanayi Odası, Bosphorus Energy Club, Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi, İstanbul Maden Metal İhracatçı Birlikleri, İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası, İstanbul Deniz Ticaret Odası, İzmit Yelken Kulübü Spor Derneği, Koç Yönder, Eğitim ve Gelişim Platformu Derneği, Deniz Temiz Turmepa, Tüm Akü İthalatçıları ve Üreticileri Derneği

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

RAPORLAMA DÖNEMİNDE ELDE EDİLEN BAŞARI VE ÖDÜLLER

	Organizasyon	Düzenleyen Kuruluş	Elde Edilen Başarı	Tarih
1	SENER Ödülleri	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	SENER-2 Kategorisi Birincilik (Kırıkkale Rafinerisi), İkincilik (İzmit Rafinerisi), Üçüncülük (İzmir Rafinerisi) Ödülü SENER-3 Kategorisi Jüri Özel Ödülü	Ocak 2015
2	"Doruktakiler" Ödülleri	Kocaeli Gazetesi	"Yılın Olayı" kategorisi "Fuel Oil Dönüşüm Tesisi Yatırımı" Ödülü "Yılın Profesyonel Yöneticisi" kategorisi Sayın Yavuz Erkut Ödülü	Mayıs 2015
3	ISO 500 Araştırması	İstanbul Sanayi Odası	Türkiye'nin En Büyük Sanayi Kuruluşu	Haziran 2015
4	TİM İhracat Ödülü	Türkiye İhracatçılar Meclisi	2014 İhracat Şampiyonluğu	Haziran 2015
5	Avrupa Birliği Çevre Ödülleri	Bölgesel Çevre Merkezi (REC) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)	Süreç Kategorisi Birincilik Ödülü	Haziran 2015
6	Başarılı Sanayi Kuruluşları Ödülü	Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)	İzmir'in En Büyük Sanayi Kuruluşu	Haziran 2015
7	Fortune 500 Araştırması	Fortune Dergisi	Türkiye'nin En Büyük Özel Şirketi	Haziran 2015
8	Capital 500 Araştırması	Capital Dergisi	Türkiye'nin En Büyük Özel Şirketi	Ağustos 2015
9	4. Özel Sektör ArGe Merkezleri Zirvesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Petrol ve Petrol Ürünleri Sektöründe Birincilik Ödülü	Ekim 2015
10	İhracatın Yıldızları Ödül Töreni	Akdeniz İhracatçı Birliği (AKİB)	İhracat Birinciliği Ödülü	Kasım 2015
11	Boğaziçi İş Dünyası Ödülleri	Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Kulübü	Yılın Sanayi Şirketi	Kasım 2015
12	8. Sektörel Performans Ödülleri	Kocaeli Sanayi Odası	Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Sektöründe "Büyük Ölçekli Kuruluş" Ödülü	Kasım 2015

PERFORMANS VERİLERİ

Operasyonel Performans

	2011	2012	2013	2014	2015
İşlenen Ham Petrol (bin ton)	20.896	22.118	21.568	20.043	27.559
Üretim Rafinaj (bin ton)	20.898	21.867	21.175	20.101	27.268
Satış (bin ton)	23.897	25.441	24.083	22.194	28.739
Ürün Dış Satımı (bin ton)	5.152	5.860	4.844	5.333	6.494
Ürün Dış Alımı (bin ton)	4.214	4.387	3.805	2.920	2.999
Üretimde Beyaz Ürün Oranı (%)	69,70	70,30	72,40	71,30	75,40
Kapasite Kullanım Oranı (%)	78,00	81,60	79,10	74,90	102,50

Ekonomik ve İdari Performans

	2011	2012	2013	2014	2015
Net Satışlar (milyon Amerikan doları)	24.302	23.677	21.595	18.165	13.751
Faaliyet Karı (milyon Amerikan doları)	1.181	631	22	199	1.012
Vergi Öncesi Kar (milyon Amerikan doları)	918	753	7	84	819
Vergi Sonrası Kar (milyon Amerikan doları)	740	817	629	667	938
FAVÖK (milyon Amerikan doları)	1329	715	560	338	1397
Net Borç (nakit) (milyon Amerikan doları)	578	551	1.340	1.663	2.370
Öz Kaynak Karlılığı (ROE) (%)	30,1	31,8	24,1	25,9	35,0
Net Çalışma Sermayesi (milyon Amerikan doları)	359	595	-296	-677	-53
Yatırım Harcamaları (milyon Amerikan doları)	628	974	1201	959	344
Hisse Başına Kar (TL)	4,96	5,85	4,78	5,83	10,18
Hisse Başına Temettü Brüt (TL)	3,93	3,85	1,58	-	6,5
Hisse Başına Temettü Net (TL)	3,34	3,27	1,34	-	5,53
Vergi ve Benzer Yükümlülük Ödemeleri (milyon TL)	24.147	26.643	28.607	23.433	30.796
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu	8,62	9,10	9,34	9,31	9,44
Fitch Ratings Uzun Vadeli Döviz Notu	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-
Fitch Ratings Uzun Vadeli TL Notu	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-
Tedarik Operasyonları (milyon TL)	257	348	386	769	1.573
Yurtiçi	113	177	214	305	1.122
Özel İmalat	22	20	14	20	12
Yurtdışı	122	151	158	444	439
Yerel Alım Oranı (%)	52,48	56,70	59,05	42,26	72,10
Alınan Teşvikler (milyon TL)	19,27	22,20	77,24	70,49	320,50

Çevresel Performans

	2011	2012	2013	2014	2015
Doğrudan Enerji Tüketimi (TJ)	70.356	70.622	68.752	66.529	75.678
Doğalgaz	35.731	34.784	32.863	32.906	30.258
Fuel Oil	13.211	12.650	10.966	8.811	13.184
Fuel Gaz	18.601	20.543	22.285	22.770	29.624
Kok	2.812	2.645	2.638	2.042	2.611
Dolaylı Enerji Tüketimi - Elektrik (TJ)	437	464	395	505	384
Toplam Enerji Tüketimi (TJ)	70.792	71.086	69.147	67.034	76.062
Enerji Tüketimindeki Değişim (%)	-5,64	-0,41	-2,73	-3,06	13,47
İşlenen Ham Petrol Başına Enerji Tüketimi (GJ/Ton)	3,39	3,21	3,21	3,35	2,76
Solomon Enerji Yoğunluk Değeri	105,4	105,3	102,1	101,6	99,3
Enerji Verimliliği Sağlayan Proje Sayısı	92	97	40	22	21
Enerji Verimliliği Sağlanan Tasarruf (TJ)	3.053	5.255	2.841	1.772	1.031
Enerji Verimliliği Sağlanan Tasarruf (milyon TL)	188	159	61	51	25
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sera Gazı Emisyonunda Sağlanan Düşüş (Ton CO ₂ e)	316.955	348.173	189.019	126.442	71.744
Toplam Su Tüketimi (milyon m ³)	19	21	19	17,8	25,7
Yeraltı Kaynağı	0	0	0	0	0
Yüzey Kaynağı	18	20	18,8	17,2	19,0
Şebeke	1	0,7	0,6	0,5	1,0
Diğer (Körfez Belediyesinden alınan arıtılmış atıksu)	-	-	-	0,04	5,7

PERFORMANS VERİLERİ

Çevresel Performans	2011	2012	2013	2014	2015
Su Tüketimindeki Değişim (%)	5,5	10,5	-9,5	-6,3	44
İşlenen Ham Petrol Başına Su Kullanım Oranı (m ³ /Ton)	0,9	1,0	0,9	0,9	0,7
Toplam Su Gerikazanımı (milyon m ³)	11	10	11	12	17,3
Geride Kalan Suyun Toplam Tüketime Oranı (%)	37,1	32,2	36,3	40,7	40,1
Toplam Atık Su Deşarjı (milyon m ³)	10,3	13,1	11,6	10,2	11,3
Toplam Katı Atık Miktarı (ton)	28.992	38.028	27.450	112.664	25.538
<i>Tehlikeli Atık Miktarı (ton)</i>	17.999	22.944	19.411	94.974	14.192
<i>Tehlikesiz Atık Miktarı (ton)</i>	10.993	15.084	8.039	17.690	11.346
Bertaraf Metoduna Göre Katı Atıklar					
<i>Geride Kalan Miktarı (ton)</i>	23.367	27.471	21.045	39.724	17.812
<i>Bertaraf Miktarı (ton)</i>	5.625	10.577	6.405	72.940	7.726
Katı Atık Geri Kazanım Oranı (%)	81,0	72,0	76,7	35,3	69,7
Ağaçlandırma Çalışmalarında Dikilen Fidan (adet)	14.158	8.836	6.635	1.460	223
Ağaçlandırma Çalışmalarıyla Giderilen CO ₂ Emisyonu Miktarı (ton CO ₂ e)	4.672	2.916	2.191	482	75
Çevre Yatırım ve İşletme Harcamaları (milyon TL)	180,94	212,17	197,41	179,09	200,16
Çevre Eğitimi (kişi x saat)	56.813	35.719	46.418	15.512	17.787
<i>Tüpraş Çalışanı</i>	26.668	15.138	23.751	3.302	7.438
<i>Müteahhit Çalışanı</i>	27.622	14.644	19.727	8.385	10.121
<i>Toplam</i>	2.523	5.937	2.940	3.825	228

Sosyal Performans	2011	2012	2013	2014	2015
Toplam Eğitim (kişi x saat)	144.227	289.095	167.961	388.696	234.311
<i>Kadın</i>	20.831	32.125	19.562	31.172	2.306
<i>Erkek</i>	123.396	256.970	148.399	357.524	20.002
<i>Beyaz Yaka</i>	62.908	129.599	68.240	92.571	7.130
<i>Mavi Yaka</i>	81.319	159.496	99.721	296.125	15.178
Toplam Eğitim (kişi başı ortalama saat)	34,0	63,0	35,6	82	49,7
<i>Kadın</i>	63,0	88,0	49,3	80	79,9
<i>Erkek</i>	32,0	61,0	34,4	83	47
<i>Beyaz Yaka</i>	71,0	131,0	65,2	89	95,3
<i>Mavi Yaka</i>	25,0	45,0	27,2	81	37
Toplam İSG Eğitim Saati (kişi x saat)	49.857	75.190	82.533	110.694	104.091
<i>Tüpraş Çalışanları</i>	23.888	28.550	44.775	70.004	40.495
<i>İş Ortağı Çalışanları</i>	25.969	46.640	37.758	40.690	63.596
Kaza Sıklık Oranı (kaza adedi x 1.000.000/kişi x saat)	2,2	1,5	1,1	1,6	2,5
Kaza Şiddet Oranı (kayıp iş günü x 1.000.000/kişi x saat)	83	289	26	308	315
Ölümlü Kaza Sayısı	0	1	0	2	1
Toplam Tedarikçi Sayısı	1.874	1.383	1.595	2.012	2.238
İnsan Hakları Taraması Yapılan Tedarikçi ve Yüklenici Sayısı	122	157	26	-	0
Çalışan Memnuniyeti (%)	59	57	60	57,3	50
Müşteri Memnuniyeti (%)	85,0	85,0	-	83,8	88,8
Tedarikçi Memnuniyeti (%)	97,7	98,9	97,3	93,4	95,8
Koç Holding Emeklilik Fonu Yükümlülükleri (milyon TL)	37,81	42,72	48,22	54,9	63,9
Bağış ve Sponsorluklar (milyon TL)	12,58	16,07	25,56	8,90	17,30
Toplam Stajyer Sayısı	1.744	1.704	1.292	993	1.009
Minimum Başlangıç Ücretinin Asgari Ücrete Oranı					
<i>Mavi Yaka</i>	2,7	2,5	2,6	2,6	2,6
<i>Beyaz Yaka</i>	4,6	4,4	4,4	4,2	4,1

PERFORMANS VERİLERİ

Çalışan Demografisi	Genel Müdürlük		İzmit Rafinerisi		İzmir Rafinerisi		Kırıkkale Rafinerisi		Batman Rafinerisi		Toplam	
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Toplam Çalışan Sayısı	378	1.823	1.827	844	448	844	448	448	448	448	448	4.780
Kadın	146	84	89	44	32	44	32	44	32	44	32	395
Erkek	232	1.739	1.198	800	416	800	416	800	416	800	416	4.385
Müteahhit Firma Çalışanları	109	211	110	85	90	85	90	85	90	85	90	605
Sözleşme Türüne Göre Çalışan Sayısı												
Belirsiz Süreli İş Akdi ile Çalışanlar	378	1.823	1.287	842	448	842	448	100%	100%	100%	448	4.778
Kadın(sayı-%)	146	84	89	44	32	44	32	7,1%	7,1%	32	7,1%	395
Erkek(sayı-%)	232	1.739	1.198	798	416	798	416	94,8%	94,8%	416	92,9%	4.385
Geçici İş Akdi ile Çalışanlar - Sayı	0	0	0	2	0	2	0	0%	0%	0	0%	0
Kategoriye Göre Çalışanlar												
Mavi Yakalı	62	1.531	1.075	700	360	700	360	82,9%	80,4%	360	80,4%	3.728
Kadın(sayı-%)	19	38	42	22	16	22	16	4,4%	4,4%	16	4,4%	137
Erkek(sayı-%)	43	1.493	1.033	678	344	678	344	95,6%	95,6%	344	95,6%	3.591
Beyaz Yakalı	316	292	212	144	88	144	88	17,1%	19,6%	88	19,6%	1.052
Kadın(sayı-%)	127	46	47	22	16	22	16	18,2%	18,2%	16	18,2%	258
Erkek(sayı-%)	189	246	165	122	72	122	72	81,8%	81,8%	72	81,8%	794
İstihdam Türüne Göre Çalışanlar												
Tam Zamanlı	378	1.823	1.287	844	448	844	448	100%	100%	448	100%	4.780
Kadın(sayı-%)	146	84	89	44	32	44	32	7,1%	7,1%	32	7,1%	395
Erkek(sayı-%)	232	1.739	1.198	800	416	800	416	92,9%	92,9%	416	92,9%	4.385
Yarı Zamanlı	0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0	0%	0
Eğitim Düzeyine Göre Çalışanlar (sayı-%)												
İlköğretim	8	34	40	25	9	25	9	2%	2%	9	2%	116
Lise	37	772	587	451	225	451	225	50,2%	50,2%	225	50,2%	2.072
Ön Lisans	19	646	402	211	119	211	119	26,6%	26,6%	119	26,6%	1.397
Üniversite ve Üzeri	314	371	258	157	95	157	95	21,2%	21,2%	95	21,2%	1.195
Yaş Gruplarına Göre Çalışanlar (sayı-%)												
30 yaş altı	100	626	262	221	96	221	96	21,4%	21,4%	96	21,4%	1.305
30 - 50 yaş arası	209	1038	907	437	266	437	266	59,4%	59,4%	266	59,4%	2.857
50 yaş üstü	69	159	118	186	86	186	86	19,2%	19,2%	86	19,2%	618

PERFORMANS VERİLERİ

Çalışan Demografisi	Genel Müdürlük		Izmit Rafinerisi		Izmir Rafinerisi		Kırıkkale Rafinerisi		Batman Rafinerisi		Toplam		
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	
Üst Düzey Yöneticiler (sayı-%)	19	3	4	2	1	2	1	1	1	1	1	26	
Cinsiyete Göre													
Kadın	19	31,1%	4	8,5%	2	5,9%	0	0%	0	0%	0	25	14,6%
Erkek	42	68,9%	43	91,5%	32	94,1%	17	100%	12	100%	12	146	85,4%
Yaş Grubuna Göre													
30 yaş altı	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0
30 - 50 yaş arası	43	70%	37	78,7%	29	85,3%	10	58,8%	7	58,3%	7	126	73,7%
50 yaş üstü	18	30%	10	21,3%	5	14,7%	7	41,2%	5	41,7%	5	45	26,3%
Uyruğa Göre													
Yerel	19	100%	3	10,0%	1	100%	2	100%	1	100%	1	26	100%
Yabancı	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%
Orta Düzey Yöneticiler (sayı-%)	61	47	34	34	17	17	12	12	12	12	12	171	
Cinsiyete Göre													
Kadın	19	31,1%	4	8,5%	2	5,9%	0	0%	0	0%	0	25	14,6%
Erkek	42	68,9%	43	91,5%	32	94,1%	17	100%	12	100%	12	146	85,4%
Yaş Grubuna Göre													
30 yaş altı	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0
30 - 50 yaş arası	43	70%	37	78,7%	29	85,3%	10	58,8%	7	58,3%	7	126	73,7%
50 yaş üstü	18	30%	10	21,3%	5	14,7%	7	41,2%	5	41,7%	5	45	26,3%
İşe Alınan Çalışanlar (sayı-%)													
	29	156	51	31	7	31	7	31	7	31	7	274	
Cinsiyete Göre													
Kadın	9	31%	11	7,1%	3	5,9%	3	9,7%	1	14,3%	1	27	9,9%
Erkek	20	69%	145	92,9%	48	94,1%	28	90,3%	6	85,7%	6	247	90,1%
Yaş Grubuna Göre													
30 yaş altı	18	62,1%	135	86,5%	45	88,2%	24	77,4%	5	71,4%	5	227	82,8%
30 - 50 yaş arası	10	34,5%	21	13,5%	6	11,8%	7	22,6%	1	14,3%	1	45	16,4%
50 yaş üstü	1	3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0%	1	14,3%	1	2	0,7%
İşten Ayrılan Çalışanlar (sayı-%)	33	69	52	36	18	36	18	36	18	36	18	208	
Cinsiyete Göre													
Kadın	12	36,4%	3	4,3%	4	7,7%	2	5,6%	1	5,6%	1	22	11%
Erkek	21	63,6%	66	95,7%	48	92,3%	34	94,4%	17	94,4%	17	186	89%
Yaş Grubuna Göre													
30 yaş altı	4	12,1%	13	18,8%	4	7,7%	1	2,8%	3	16,7%	3	25	12%
30 - 50 yaş arası	17	51,5%	34	49,3%	30	57,7%	15	42%	8	44,4%	8	104	50%
50 yaş üstü	12	36,4%	22	31,9%	18	34,6%	20	55,6%	7	38,9%	7	79	38%
Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışanlar (sayı-%)	62	16,4%	1.531	84%	1.075	83,5%	700	83%	360	80,3%	360	3.728	78%
Çocuk İznine Ayrılan Çalışan Sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge Adı	Açıklama	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
G4-1	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı (s.3); Genel Müdür'ün Mesajı (s.5)	-	-
G4-2	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı (s.3); Genel Müdür'ün Mesajı (s.5); Risk Yönetimi ve İç Denetim (s.53)	-	-
G4-3	İletişim (s.66)	-	-
G4-4	Kurumsal İnternet Sitesi: https://www.tupras.com.tr/urunler	-	-
G4-5	İletişim (s.66)	-	-
G4-6	"Tüpraş tedarik ve ihracat operasyonları dışında tüm operasyonlarını Türkiye'de gerçekleştirmektedir. Rakamlarla Tüpraş (s.7)"	-	-
G4-7	Rakamlarla Tüpraş (s.7)	-	-
G4-8	Rakamlarla Tüpraş (s.7)	-	-
G4-9	Akaryakıt Piyasası (s.15); İşyeri Kültürü (s.27); Performans Verileri (s.58, 60)	-	-
G4-10	Performans Verileri (s.60)	-	-
G4-11	İnsan Hakları (s.26); Performans Verileri (s.61)	-	-
G4-12	Tedarik Zinciri Uygulamaları (s.42)	-	-
G4-13	"Kurumsal İnternet Sitesi: https://www.tupras.com.tr/ozel-durum-aciklamalari "	-	-
G4-14	İş Devamlılığı (s.24-25), İnsan Hakları (s.26); Risk Yönetimi ve İç Denetim (s.53-54)	-	-
G4-15	İş Devamlılığı (s.24), İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-16	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.56)	-	-
G4-17	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-18	Rapor Hakkında (s.1); Sürdürülebilirlik Öncelikleri (s.52)	-	-
G4-19	Sürdürülebilirlik Öncelikleri (s.52)	-	-
G4-20	Rapor Hakkında (s.1); Sürdürülebilirlik Öncelikleri (s.52)	-	-
G4-21	Rapor Hakkında (s.1); Sürdürülebilirlik Öncelikleri (s.52)	-	-
G4-22	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-23	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-24	Paydaş Katılımı (s.55)	-	-
G4-25	Paydaş Katılımı (s.54)	-	-
G4-26	Paydaş Katılımı (s.55)	-	-
G4-27	Müşteri Memnuniyeti (s.17)	-	-
G4-28	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-29	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-30	Rapor Hakkında (s.1)	-	-
G4-31	İletişim (s.66)	-	-
G4-32	Rapor Hakkında (s.1); GRI İndeksi (s.62); Yasal Uyarı (s.66)	-	-
G4-33	Yasal Uyarı (s.66)	-	-
G4-34	Tüpraş 2015 Faaliyet Raporu (s.82, 116-117)	-	-
G4-56	"Risk Yönetimi ve İç Denetim (s.53-54); Kurumsal İnternet Sitesi: https://www.tupras.com.tr/etik-kurallar "	-	-
Standart Göstergeleri			
Öncelikli Unsur: Ekonomik Performans			
G4-DMA	Çalışanlara Sunulan Olanaklar (s.28); Toplumsal Gelişim (p.44)	-	-
G4-EC1	Toplumsal Gelişim (s.44); Performans Verileri (s.58)	-	-
G4-EC3	Çalışanlara Sunulan Olanaklar (s.28); Tüpraş 2015 Faaliyet Raporu (s.194)	-	-
G4-EC4	Tüpraş 2015 Faaliyet Raporu (s.199)	-	-
Öncelikli Unsur: Pazar Görünümü			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EC5	Tüpraş eşit işe eşit ücret ödeme ilkesini benimsediğinden cinsiyet bazında ücret farklılığı ölçümlenmemektedir. Bu nedenle, giriş düzeyi ücretlerin asgari ücrete oranı çalışan kategorisi bazında hesaplanmıştır.	-	-
G4-EC6	Performans Verileri (s.61)	-	-

GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge Adı	Açıklama	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Öncelikli Unsur: Dolaylı Ekonomik Etkiler			
G4-DMA	Akaryakıt Piyasası (s.14-16); ArGe ve Yatırımlar (s.18-24); Mesleki ve Kişisel Gelişim (s.30); Toplumsal Gelişim (s.44)	-	-
G4-EC7	ArGe ve Yatırımlar (s.18-24); Mesleki ve Kişisel Gelişim (s.30); Toplumsal Gelişim (s.44)	-	-
G4-EC8	Akaryakıt Piyasası (s.14-16); ArGe ve Yatırımlar (s.18-24); Mesleki ve Kişisel Gelişim (s.30); Toplumsal Gelişim (s.44)	-	-
Öncelikli Unsur: Satın Alma Uygulamaları			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EC9	Tedarik Zinciri Uygulamaları (s.42); Performans Verileri (s.58)	-	-
Öncelikli Unsur: Enerji			
G4-DMA	Enerji ve İklim (s.34); Enerji Yönetimi (s.34); Enerji Verimliliği Projeleri (s.35); İklim Değişikliği (s.37)	-	-
G4-EN3	Enerji Yönetimi (s.34); Performans Verileri (s.58)	-	-
G4-EN5	Enerji Yönetimi (s.34); Performans Verileri (s.58)	-	-
G4-EN6	Enerji Verimliliği Projeleri (s.35); Performans Verileri (s.58)	-	-
Öncelikli Unsur: Su			
G4-DMA	Çevre Yönetimi (s.38); Su Yönetimi (s.39)	-	-
G4-EN8	Su Yönetimi (s.39); Performans Verileri (s.58)	-	-
G4-EN9	Biyçeşitlilik ve Çevre Koruma (s.40)	-	-
G4-EN10	Su Yönetimi (s.39); Performans Verileri (s.59)	-	-
Öncelikli Unsur: Biyoçeşitlilik			
G4-DMA	Biyçeşitlilik ve Çevre Koruma (s.40)	-	-
G4-EN11	Biyçeşitlilik ve Çevre Koruma (s.40)	-	-
G4-EN12	Biyçeşitlilik ve Çevre Koruma (s.40)	-	-
Öncelikli Unsur: Emisyonlar			
G4-DMA	Enerji ve İklim (s.34); Enerji Verimliliği Projeleri (s.35); İklim Değişikliği (s.37)	-	-
G4-EN19	Enerji Verimliliği Projeleri (s.35)	-	-
Öncelikli Unsur: Atıklar			
G4-DMA	Çevre Yönetimi (s.38); Su Yönetimi (s.39); Atık Yönetimi (s.40)	-	-
G4-EN22	Su Yönetimi (s.39); Performans Verileri (s.59)	-	-
G4-EN23	Atık Yönetimi (s.40); Performans Verileri (s.59)	-	-
G4-EN26	Biyçeşitlilik ve Çevre Koruma (s.40)	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmetler			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EN27	ArGe Çalışmaları (s.20-21)	-	-
Öncelikli Unsur: Taşımacılık			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EN30	Enerji Yönetimi (s.34)	-	-
Öncelikli Unsur: Genel			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EN31	Performans Verileri (s.59)	-	-
Öncelikli Unsur: İstihdam			
G4-DMA	Mesleki Eğitim (s.42-43); İşyeri Kültürü (s.26-30)	-	-
G4-LA1	Performans Verileri (s.61)	-	-
G4-LA2	Tüm Tüpraş çalışanlarına özdeş haklar sunulmaktadır. Çalışanlarımız, bu haklardan sözleşme türüne uygun olarak faydalanırlar. Tüpraş, yarı zamanlı çalışan istihdam etmemektedir.	-	-
G4-LA3	Performans Verileri (s.61)	-	-
Öncelikli Unsur: İşgücü-Yönetim İlişkileri			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-LA4	Şirket operasyonları, çalışma koşulları ve çalışma yerleri hakkında muhtemel değişiklikler, yasalarda belirtilen minimum ihbar sürelerine uygun olarak uygulama öncesinde çalışanlara bildirilmektedir. Bu süreler çalışan kıdemine göre değişiklik gösterebilmektedir. Toplu sözleşmeler, kapsam dahilinde bulunan çalışanlar için minimum ihbar sürelerini düzenlemektedir.	-	-

GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge Adı	Açıklama	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Öncelikli Unsur: İş Sağlığı ve Güvenliği			
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.32-33); İş Güvenliği (s.32-33)	-	-
G4-LA5	Tüm rafinerilerde kurulmuş olan İş Sağlığı ve Güvenliği Komiteleri, iş sağlığı ve emniyeti uzmanları, yönetim ve çalışan temsilcilerinden oluşmaktadır. Seçimle belirlenen sendika ve çalışan temsilcileri aracılığıyla, iş sağlığı ve emniyeti tedbirlerinin ve elde edilen performansın takibinin yanında çalışan öneri ve beklentilerinin Komite tarafından ele alınması sağlanmaktadır.	-	-
G4-LA6	İş Güvenliği (s.33)	-	-
Öncelikli Unsur: Eğitim			
G4-DMA	Çalışan Gelişimi (s.29-30)	-	-
G4-LA9	Çalışan Gelişimi (s.31); Performans Verileri (s.59)	-	-
G4-LA10	Çalışan Gelişimi (s.29-30)	-	-
G4-LA11	Çalışan Gelişimi (s.29)	-	-
Öncelikli Unsur: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-LA12	Performans Verileri (s.61)	-	-
Öncelikli Unsur: Kadın ve Erkekler için Eşit Ücretlendirme			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-LA13	Tüpraş'ın eşit işe eşit ücret ilkesini benimsiyor olması cinsiyet temelli ücretlendirme uygulamalarının önüne geçmektedir. Aynı görevi gerçekleştirdikleri sürece tüm erkek ve kadın çalışanlar aynı baz maaşla ücretlendirilmektedir. Çalışan maaşları; performans primleri, mesai ücretleri ve benzer yan ödemeleri çerçevesinde değişiklik gösterebilmektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Ayrımcılığın Önlenmesi			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-HR3	Raporlama döneminde herhangi bir ayrımcılık vakası gerçekleşmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-HR4	Tüm Tüpraş operasyonlarında örgütlenme ve toplu sözleşme hakkı güvence altında bulunmaktadır. İş ortaklarından da aynı ilkeyi benimsemeleri beklenmektedir. Raporlama döneminde bu ilkeye yönelik belirgin bir risk ya da ihlal durumu gözlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Çocuk İstihdamı			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-HR5	Tüpraş, çocuk işçi istihdam etmemektedir. İş ortaklarından da aynı ilkeyi benimsemeleri beklenmektedir. Raporlama döneminde bu ilkeye yönelik belirgin bir risk ya da ihlal durumu gözlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma			
G4-DMA	İnsan Hakları (s.26)	-	-
G4-HR6	Tüpraş, zorla ya da zorunlu çalışma uygulamaları gerçekleştirmemektedir. İş ortaklarından da aynı ilkeyi benimsemeleri beklenmektedir. Raporlama döneminde bu ilkeye yönelik belirgin bir risk ya da ihlal durumu gözlenmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Güvenlik Uygulamaları			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-HR7	Güvenlik ve İnsan Hakları (s.28)	-	-
Öncelikli Unsur: Yolsuzlukla Mücadele			
G4-DMA	Risk Yönetimi ve İç Denetim (s.53-54)	-	-
G4-SO5	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Kamu Politikaları			
G4-DMA	Paydaş Katılımı (s.54)	-	-
G4-SO6	"Tüpraş, faaliyet konusuyla ilgili alanlarda bilgi alışverişi çerçevesinde resmi kuruluşlarla yakın ilişkiler kurmakta; kurumsal ya da sektörel organizasyonların üyesi olarak işbirliği faaliyetlerine davet üzerine katılmaktadır. Ancak Tüpraş şirket çıkarlarına yönelik olarak lobicilik faaliyetleri yürütmemekte; bu faaliyetleri yürüten kişi ya da gruplara destek vermemektedir. Paydaş Katılımı (s.54)	-	-

GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge Adı	Açıklama	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Öncelikli Unsur: Tüketici Sağlık ve Emniyeti			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-PR1	REACH ve yerel düzenlemeler uyarınca tüm ürünler ve hammadde olarak kullanılan kimyasal maddeler sağlık ve güvenlik etkilerinin de dahil olduğu analiz çalışmalarına tabi tutularak, gerekli koşullara uygun olarak etiketlenilmektedir. Güvenlik Bilgi Formu olarak adlandırılan ürün etiketleri, ürünlerin sağlık ve emniyet üzerine muhtemel etkilerini ve bu etkilere yönelik alması gereken tedbirleri içermektedir.	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Etiketleme			
G4-DMA	Müşteri Memnuniyeti (s.17)	-	-
G4-PR3	Tüm Tüpraş ürünleri yasal düzenlemelere uygun olarak etiketlenilmektedir.	-	-
G4-PR4	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
G4-PR5	Müşteri Memnuniyeti (s.17); Performans Verileri (s.59)	-	-
Öncelikli Unsur: Pazarlama İletişimi			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-PR7	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Kalitesi			
DMA	Sistem ve Standartlar (s.24)	-	-
Öncelikli Unsur: ArGe Çalışmaları			
DMA	ArGe Çalışmaları (s.20)	-	-
Öncelikli Unsur: Varlık Bütünlüğü			
DMA	Varlık Bütünlüğü (s.25)	-	-
Öncelikli Unsur: Afet ve Acil Durum Hazırlığı			
DMA	Afet ve Acil Durum Hazırlığı (s.25); İş Sağlığı ve Güvenliği (p.32-33); Biyoçeşitlilik ve Çevre Koruma (p.40); Risk Yönetimi ve İç Denetim (p.53-54)	-	-

İLETİŞİM

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Kurumsal Sorumluluk Raporu hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek, görüş ve önerilerinizi iletmek için:

Seval KIZILCAN

Kurumsal İletişim Müdürü

kurumsal.iletisim@tupras.com.tr

İletişim:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Genel Müdürlüğü

41790 Körfez Kocaeli

T: 0262 316 30 00

F: 0262 316 30 10-11

www.tupras.com.tr

Raporlama Danışmanı:

www.kiymetiharbiye.com

Tasarım:

Kutay Güven

www.kutayguven.com

Yasal Uyarı:

Kurumsal Sorumluluk Raporu (Rapor), Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş") tarafından GRI (Global Reporting Initiative) raporlama ilkeleri kapsamında hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgiler ve görüşler Tüpraş tarafından temin edilmiş ve bu raporun amacı için bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu rapor sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Bu raporda yer alan bilgiler Tüpraş hisselerinin satımına ait herhangi bir teklif ya da teklif bir parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet teşkil etmez ve bu raporun yayımlanması ile bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz. Bu raporun hazırlanma zamanı itibarıyla yer alan tüm bilgiler ve ilişkili belgelerin doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler iyi niyetle açıklanmış ve güvenilir kaynaklara dayanmaktadır. Ancak Tüpraş bu bilgilere ilişkin herhangi bir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak, Tüpraş veya bağlı hiçbir şirketi ya da onların yönetim kurulu üyeleri, danışmanları veya çalışanları bu Rapor kapsamında iletilen herhangi bir bilgi veya iletişimden veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zarardan sorumlu değildir.